

Univerzita Pardubice
Fakulta restaurování

Komplexní restaurování konvolutu knih
Itinerarium Sacrae Scripturae a Historie Židovské

Veronika Stružová

Praktická část bakalářské práce
2011

Univerzita Pardubice
Fakulta restaurování
Ateliér restaurování a konzervování papíru, knižní vazby
a dokumentů

RESTAURÁTORSKÁ DOKUMENTACE
Komplexní restaurování konvolutu knih

Itinerarium Sacrae Scripturae, to gest Putowánj swatých...
od M. Heinricha Buntinga Faráře w Grunově
1592

Hystoria Židovská na knihy čtyry rozdělená
od Josepha Flavia
1592

Vypracovala: Veronika Stružová
Pedagogický dohled: BcA. Radomír Slovik

Litomyšl
2011

Počet vyhotovení restaurátorské dokumentace: 3

Místo uložení restaurátorských dokumentací:

Vědecká knihovna Olomouc (1x CD)
Bezručova 3, 779 11 Olomouc

Univerzita Pardubice
Fakulta restaurování
Jiráskova 3, 57001 Litomyšl

soukromý archiv studentky

Restaurátorská dokumentace obsahuje:
celkový počet stran restaurátorské zprávy: 73
počet stran textu: 22
počet stran textových příloh: 13
počet stran obrazových příloh: 17
počet fotografií: 43

Autorem fotografií je Veronika Stružová. Fotografie jsou v digitální podobě (CD) uloženy v archivu Fakulty restaurování. Fotografie byly pořízeny digitálním fotoaparátem CANON EOS50D.

Dokumentace je chráněna ve smyslu zákona číslo 121/2000 Sb. v plném znění (aut. zákon) s tím, že právo užití ve smyslu zákona 20/1987 Sb. v plném znění (o památkové péči) má objednavatel a příslušný orgán památkové péče.

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškerá použitá literatura a prameny, které jsem k této práci využila jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice (Pobočka FR Litomyšl).

V Litomyšli dne 19. 5. 2011

Veronika Stružová

Prohlašuji, že jsem při restaurování použila pouze materiálů a postupů uvedených v této restaurátorské dokumentaci. Nejsm si vědoma nových zjištění a skutečností na restaurované památce, které by nebyly uvedeny v této dokumentaci. Prohlašuji, že restaurátorský zásah byl proveden v souladu s restaurátorskou etikou.

V Litomyšli dne 19. 5. 2011

.....
Restaurovala
Veronika Stružová

.....
Pedagogický dohled
BcA. Radomír Slovik

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu této bakalářské práce, BcA. Radomíru Slovikovi, za odbornou pomoc a konzultace, které mi poskytl při zhotovení této praktické části bakalářské práce. Dále děkuji panu Rostislavovi Krušinskému z Vědecké knihovny v Olomouci, za poskytnutí knih *Itinerarium Sacrae Scripturae* a *Historie Židovské* k nafocení, které bylo nutné pro orientaci v mých exemplářích.

Mé díky také patří odborníkům, kteří vytvářeli analýzy pro tuto práci. Panu Mgr. Petrovi Bogushovi, Ph.D., který identifikoval hmyz objevený v knižním bloku a paní Ing. Aleně Hurtové za chemicko-technologický průzkum materiálů.

Abstrakt

Tato praktická bakalářská práce se zabývá popisem restaurátorských postupů při restaurování konvolutu dvou knih ze sbírek Vědecké knihovny v Olomouci. Konvolut byl vytištěn v Praze Danielem Adamem z Veleslavína v roce 1592. Kniha byla velmi poškozená, hlavně v knižním bloku. Listy byly přeházené, dost jich chybělo. Původní vazba se nedochovala. Knižní blok byl chráněn jenom jednoduchou obálkou z lepenky. Ta byla přišita k dvojitým vazům knižního bloku. Hřbet knihy byl poškozen hlavně v přední a zadní části bloku. Některé složky se dochovaly jen jako jednotlivé listy sešité dohromady pomocí modré bavlnky. Tato práce obsahuje popis poškození, přesný popis restaurátorských postupů, seznam použitých materiálů a chemikálií, doporučené podmínky uložení a výsledky odborných analýz a průzkumů. Dále je součástí této práce obrazová část s grafickou přílohou a fotografiemi knihy před, v průběhu a po restaurování.

Abstract

This practical bachelor thesis describes restoration procedures convolute two books from the collections of the Research Library in Olomouc. Set of was printed in Prague, Daniel Adam of Veleslavín in 1592. The book was very worn, especially in the book block. The leaves were correct position, they lacked enough. The original binding is preserved. The book block was protected by just a simple cover made of cardboard. This was a double ligaments sewn book block. The back of the book was damaged mainly by in the front and rear of the block. Some components are preserved only as individual leaves sewn together using blue bavlnky. This work contains a description of damage, an accurate description of the restoration procedures, a list of materials and chemicals, the recommended storage conditions and the results of expert analysis and research. There is the visual part of this work annex and the graphic photos of the book before, during and after restoration.

Vlastní text restaurátorské dokumentace

1. Seznam použitých zkratk a symbolů.....	9
2. Identifikace 1. knihy.....	10
2.1 Identifikace 2. knihy.....	12
3. Typologický popis knihy	
3.1 Typologický popis knižní vazby.....	13
3.2 Typologický popis knižního bloku.....	13
3.3 Typografický popis.....	14
3.4 Grafická výzdoba.....	15
4. Popis poškození	
4.1 Poškození knižní vazby.....	16
4.2 Poškození knižního bloku.....	16
5. Restaurátorský záměr.....	17
6. Postup restaurátorských prací	
6.1 Knižní blok.....	18
6.2 Lepenková převazba.....	19
6.3 Konečné úpravy.....	20
7. Seznam použitých materiálů a chemikálií.....	21
8. Doporučené klimatické podmínky.....	22
9. Textová příloha.....	23
10. Obrazová příloha.....	36
11. Fotodokumentace.....	53

1. Seznam použitých zkratk a symbolů

<i>obr. př. č.</i>	<i>obrazová příloha číslo</i>
<i>txt. př. č.</i>	<i>textová příloha číslo</i>
<i>str.</i>	<i>strana</i>
<i>Amerlingův muž.učit.úst.</i>	<i>Amerlingův mužský učitelský ústav</i>
<i>Arcibisk.K.</i>	<i>Arcibiskupský klášter</i>
<i>Aug.Kl.</i>	<i>Augustiniánský klášter</i>
<i>Benedikt.Kl.</i>	<i>Benediktýnský klášter</i>
<i>Bisk.K.</i>	<i>Biskupský klášter</i>
<i>Cist.Kl.</i>	<i>Cisterciácký klášter</i>
<i>Dieces.církev m.</i>	<i>Diecézní církevní muzeum</i>
<i>EK</i>	<i>Egyetemi Könyvtár, Universitní knihovna</i>
<i>Emauzs.Kl.</i>	<i>Emauzský klášter</i>
<i>Evang. sbor</i>	<i>Evangelický sbor</i>
<i>Ev.círk.K.</i>	<i>Evangelická církevní knihovna</i>
<i>Frant.Kl.</i>	<i>Františkánský klášter</i>
<i>Gymn.</i>	<i>Gymnázium</i>
<i>KČAV</i>	<i>Knihovna Akademie věd ČR</i>
<i>KHD</i>	<i>Knihovna Husova domu</i>
<i>KHM</i>	<i>Knihovna historického musea</i>
<i>K.Křížovníků</i>	<i>Klášter křížovníků</i>
<i>KMK</i>	<i>Kapitulní knihovna</i>
<i>KMS</i>	<i>Knížnica Matice slovenskej</i>
<i>KMVČ</i>	<i>Knihovna Muzea východních Čech</i>
<i>KNM</i>	<i>Knihovna Národního muzea</i>
<i>KSU</i>	<i>Knížnica Slovenskej univerzity</i>
<i>M</i>	<i>Muzeum</i>
<i>MZA</i>	<i>Moravský zemský archiv</i>
<i>MZK</i>	<i>Moravská zemská knihovna</i>
<i>MSpol.</i>	<i>Muzejní spolek</i>
<i>Městs.M.</i>	<i>Městské muzeum</i>
<i>NK</i>	<i>Národní knihovna</i>
<i>NK-Lobkov.K.</i>	<i>Národní knihovna - Lobkowiczská knihovna</i>
<i>NM-Národop.odd.</i>	<i>Národní muzeum - Národopisné oddělení</i>
<i>PNP</i>	<i>Památník národního písemnictví</i>
<i>Premonst.Kl.</i>	<i>Premonstrátský klášter</i>
<i>Reál.gymn.</i>	<i>Reálné gymnázium</i>
<i>Slov.sem.MU</i>	<i>Slovanský seminář Masarykovy univerzity</i>
<i>Strahov.Kl.</i>	<i>Strahovský klášter</i>
<i>SVK</i>	<i>Státní vědecká knihovna</i>
<i>UK</i>	<i>Univerzitná knižnica</i>
<i>Vyšehrad.Kapit.</i>	<i>Vyšehradská kapitula</i>

2. Identifikace 1 knihy

Přepis titulního listu první knihy:

ITINERARIUM SACRAE SCRIPTURAE: To gest: Putowánj Swatých Na wssecku Swatou Biblj obogjho Zákona, rozdželené na dvě knihy. Prwnj kniha zawjrá w sobě wssecka Putowánj a cesty Swatých a Bohu milých Otcůw, Patriarchůw, Saudcůw, Králůw, Knjžat, Prorokůw a některých pobožných lidj, spočjtané na mjle obyčejně Německé a České | s wypsánjm Zemj, Kragin, Měst, Řek a Wod, Hor z vdolj | o nichž se w Pjsmě zmjnká činj | a wlastnjm wyloženjm słow aneb gmén gegich Židowských y Řeckých, mjsty y s dolženjm smysłu Duchownjho. Nazad přidáno gest Wyswětlenj na Knihu Jozue o Rozdželenj aneb rozłosowánj Země Swaté mezy Dwanáctero Pokolenj Jzraelské. A giný Traktát o Mincých a Měrách, kteréž se w Pjsmjch Swatých připomjnagj: To wssecko wydáno w gazyku Německém, od M. Henricha Buntinga Faráře w Grunowě: A nynj w Českém, od M. Danyeje Adama z Weleslawjna. Léta Páně M.D.XCII. [=1592.] (Wytlačeno w Starém městě Pražském | w M. Daniele Adama z Weleslawjna. Léta Páně M.D.XCII

ITINERARIUM SACRAE SCRIPTURAE: To jest: Putování svatých na všecku svatou Bibli obou zákonů, rozdželené na dvě knihy. První kniha v sobě uzavírá všechna putování a cesty svatých a bohu milých otců, patriarchů, králů, knížat, proroků a některých pobožných lidí, spočjtané na míle obyčejně německé a české/s wypsáním zemí, krajin, měst, řek a vod, hor i údolí/ o nichž se v Písmě zmínka činí/a vlastním wyložením slov aneb jmen jejich židovských i řeckých, místy i s doložením smyslu duchovního. Nazad přidáno jest vysvětlení na knihu Jozue a rozdželení aneb rozłosování země Swaté mezi dwanáctero pokolení Izraelské. A jiný traktát o mincích a měrách, kteréž se v Písničích swatých připomínají/To všecko wydáno w jazyku německém od M. Henricha Buntinga faráře v Grunově: A nyní v českém, od M. Daniela Adama z Weleslawína/Léta Páně M.D.XCII

Přepis titulního listu druhé knihy:

ITINERARIUM NOVI TESTAMENTI: To gest: Putowánj Swatých Kniha druhá na Nowý Zákón. W njž se obsahuj a wypisugj pracowité cesty zde na Swětě blahosławené Panny Marye matky a Jozeffa pěstauna Páně, Mudrcůw od Wýchodu do Bethléma | S. Jana Křtitele | Pána nasseho Gezu Krysta | Swatých Aposstolůw geho, Petra, Jana, Filippa y Pawla | a mezy těmi y gjzda pobožného Komornjka Králowny Mauřenjské Kandáces. Wytlačeno w Starém městě Pražském | od M. Danyeje Adama z Weleslawjna. Léta Páně M. D. XCII

Autor: M. Henrich Bunting farář v Grunově

Překladatel: Daniel Adam z Veleslavína

Tiskař: Daniel Adam z Veleslavína

Místo a rok vydání: Staré město Pražské M.D.XCII 1592

Signatura: neidentifikováno

Jazyk: český, latinský

Tisk: černý, červený

Místo uložení: Vědecká knihovna Olomouc, Bezručova 3, 779 11 Olomouc

Termín započetí a ukončení práce: prosinec - květen 2011

Konzultace: BcA. Karina Sojková, Fakulta restaurování,
Univerzita Pardubice, Jiráskova 3, 57001 Litomyšl

Analýzy:

Chemicko-technologické anlyzy: Ing. Alena Hurtová, Katedra chemické technologie,
Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice, Jiráskova 3, 57001 Litomyšl

Biologická analýza: Mgr. Petr Bogush, Ph.D. Univerzita Hradec Králové, Pedagogická
fakulta, Katedra biologie, Rokitanského 62, Hradec Králové 500 03

2.1 Identifikace 2 knihy

Přepis titulního listu:

Hystoria Židovská. Na Knihy čtyry rozdělená. W prwnj Knjze wyprawuge se o Zawedenj lidu Zidovského do Babylona, a zase nawrácenj do vlasti gegich | o Spráwcých a Spráwě Židůw obogi, Duchownj y Swětské. W druhé o Knjžatech a Králjch Machabeyských, kterak ti k wywýssenj a sláwě, y zase k wykořeněnj a zkáze přissli. W Třetj o Herodesowi Welikém Králi Zidovském(!) | o Rodu, Tyranstwj a potomcích geho. W Čřtwrté o Wálce Zidovské s Ržjmany | o zkáze města y chrámu Geruzalémského skrze Týta Cýsaře, a dále o wyhlazenj a rozptylenj národu Židovského až do Cýsaře Justynyána. Kterážto nikdy prwé w žádném gazyku wydána nebyla: nynj pak wnowě z Německého Exempláře psaného do Česstiny s pilnostj přeložena, od Wáclawa Plácela z Elbingu. A Wytisštěna w Starém městě Pražském (v M. Danyele Adama z Weleslawjna) Léta Páně: M. D. XCII

Autor: Josephus Flavius

Překladatel: Václav Plácel z Elbinku

Tiskař: Daniel Adam z Veleslavína

Místo a rok vydání: Staré město Pražské M.D.XCII 1592

Signatura: neidentifikováno

Jazyk: český, latinský

Tisk: černý, červený

Místo uložení: Vědecká knihovna Olomouc, Bezručova 3, 779 11 Olomouc

3. Typologický popis

3.1 Typologický popis knižní vazby

Jedná se o knihu z konce 16. století. Knižní vazba se nedochovala. Knižní blok chráněn jednoduchou „obálkou“ z lepenky. Rozměry knihy jsou: výška: 312 mm, šířka: 218 mm síla: 85 mm.

Desky

Jsou vytvořeny z lepenky o síle 2 mm. Jde o lepenku litou v ploše. Ke knižnímu bloku je lepenka přichycena třemi dlouhými stehy vedenými přes původní vazy. Uvnitř přední desky v horní polovině nalevo je nalepený štítek ze strojového papíru s ručním přípisem provedeným černým inkoustem: „2309 Pan Kupecky Prostějov?“.

Pokryv

Nebyly nalezeny žádné stopy ani fragmenty po pokryvu.

Hřbet

Hřbet byl s největší pravděpodobností původně zkulacen.

Ořízka

Ořízka byla podle našeho mínění barvená. Při pozornějším pohledu jsou na ořízkách patrné nerovnoměrné stopy, pravděpodobně po stříkání. Nyní má tmavé zabarvení, působením prachu a dalších nečistot z prostředí, ve kterém byla kniha uložena a tak se její barevnost dá jenom těžko odhadovat.

Organismus šití

Šití se dochovalo pouze ve fragmentech. Zapošívací vaz se u hlavy nezachoval, u paty je více kompaktní. Nacházejí se zde čtyři dvojité motouzové vazy.^{obr. př. č. 1}

Kapitálek

Kapitálek, či stopy po něm se nedochovaly ani u hlavy ani u paty hřbetu bloku.

Předsádky

Předsádky nejsou dochovány.

3.2 Typologický popis knižního bloku

Obě knihy jsou tištěny na ručním papíře. Dochovaný svazek obsahuje 502 fólií.

Itinerarium Sacrae Scripturae: Kniha první obsahuje 169 fólií. Nejdříve je registrum - 10 fólií, číslování je od stran 1-4, 19-22, 183-190, 195-198, 9, 10-19 (dvoustránka), 20, 11, 12, 17-18, 13-16, 199-200, 1 list bez čísla, 285-286, 217-224, 241-248, 253-264, 271-272, 291-298, 301-310, 213, 314-320, 323-344, 351-360, 375-530. Následuje Registrum se 17 fólii. 1list - Vytlačeno w Starém městě Pražském, Daniel Adam z Veleslavína.

Itinerarium Sacrae Scripturae: Kniha druhá tvoří 100 fólií. Titulní list, předmluva 2 fólia (str.3-6), tištěná mapa str. 7, text 85 fólií, registrum 9 fólií, 1 list tlačeno w Starém městě

Pražském.

Historie Židovská obsahuje 233 fólií. Předmluva 3 fólia. Kniha se dělí na první knihu, která obsahuje 78 fólií, druhou knihu 56 fólií, třetí knihu 71 fólií a knihu čtvrtou s 32 fólii.

Knižní blok je kvartového formátu: výška: 300 mm, šířka: 210 mm, síla: 90 mm. Celek se skládá ze dvou knih *Itinerarium Sacrae Scripturae* a *Historie Židovské*.

Knižní blok

Blok je sestaven ze složek, které byly většinou tvořeny ze tří dvoulistů. Avšak v přední a zadní části bloku se vyskytovali jednotlivé listy, kterým chyběl do páru druhý list.

Papír

Obě knihy jsou tištěny na ručním papíře. V průsvitu je patrné verge a na některých stranách se objevuje filigrán^{obr. př. č. 7}, který je však špatně čitelný kvůli intenzivnosti tištěného textu.

3.3 Typografický popis

Titulní list

Kniha obsahuje dva dochované titulní listy. Jeden titulní list patří druhé knize *Itineraria Sacrae Scripturae*, (titulní list z první knihy se však nedochoval). Podle dochovaných exemplářů usuzujeme, že byli oba vytištěny dvoubarevně, červenočerně. Text je komponován do tvaru trojúhelníku, s postupně se zmenšujícími slovy.

Druhý dochovaný titulní list patří ke knize *Historii Židovské*.

Jazyk

Text knihy je tištěn česky, v textu se objevují i latinská slova.

Sazba

Text je komponován do jednoho sloupce sazebního obrazce, jehož šířka je 130 mm a výška 225 mm. Registra jsou dvousloupcová o šířce jednoho sloupce 62 mm a výšce 227 mm. Na vnějších okrajích jsou tištěné marginálie.

Písmo

Kniha je tištěna gotickým lomeným písmem. Latinská slova jsou sázena antikvou. Jsou zde použity různé druhy písem sázených v různých velikostech, podle důležitosti (nadpisy, iniciály, marginálie,..)^{obr. př. č. 9}.

Počet stran a paginace

Jednotlivé strany obsahují paginaci při horním pravém okraji zrcadla sazby. Kniha má celkem 1004 stran.

Kustody

Stránkové kustody se objevují ve spodním pravém okraji zrcadla sazby.

Záhlaví

V knize se vyskytuje živé záhlaví.

3.4 Grafická výzdoba

Grafická výzdoba v knize je provedena technikou dřevorezu (vlysy, iniciály, viněty, signety). obr. př. č. 8, č. 9, č. 10, č. 11

Vlysy

V knize se nacházejí dva typy vlysů. Jeden typ je ornamentální, ohraničený linkou a komponován do obdélníku. Druhý typ je volný, bez rámce. Oba jsou zdobeny figurálními, rostlinnými a živočišnými motivy. obr. př. č. 8

Iniciály

Text je doplňován iniciálami různých velikostí a tvarů. Některá písmena mají i různé podoby. obr. př. č. 9 Jsou ornamentálně zdobené, podle důležitosti.

Viněty

Viněty ukončují jednotlivé kapitoly. Některé mají složitější kompozici jiné jsou jednodušší. Doplňují je figurální, rostlinné a živočišné motivy. obr. př. č. 10

Tiskařská znaménka

V knize jsme objevili tiskařská znaménka, která jsou vyobrazena jako lístečky, ručičky apod.

Signet Daniela Adama z Veleslavína

V závěru první knihy se nachází signet Daniela Adama z Veleslavína.

Je vytvořen vavřínovým věncem se stuhami a okřídlenou kolčí přilbicí se šesticípou hvězdou a přikryvadly. Součástí přilbice je gotický štít s vyobrazením pegase stojícím na zadních nohou. Po stranách rozepjatých křídel jsou počáteční písmena Veleslavínova jména (DA, ZW). Nad znakem je umístěn ornamentální dřevorezový vlys. obr. př. č. 11

Grafické listy

V tomto exempláři se dochoval pouze jeden grafický list a to druhé knihy *Itineraria Sacrae Scripturae*. Tento jednolist zobrazuje mapu, na níž vidíme moře, hory, stromy, veduty a názvy měst (např. Samaria, Galilaea, Iervsalem, Bethlem, Jericho...). Je provedena grafickou technikou-dřevorezem. Na horním okraji je napsán stručný popis vyobrazení.

4. Popis poškození knihy

4.1 Popis poškození knižní vazby

Původní vazba knihy se nedochovala a proto byla nahrazena převazbou z dřevitých lepenek. Lepenka je v místě drážky potrhaná a odřená. Na okrajích je mírně ohnutá směrem dovnitř ke knižnímu bloku. K drobným ztrátám hmoty lepenky došlo u hlavy a okrajů, které jsou roztřepené a zeslabené. Celý povrch je silně znečištěn prachovým depotem, na přední části je vidět zateklina se silně ohraničeným okrajem. Na zadní straně je žluto-bílá skvrna, táhnoucí se téměř podél celé hřbetní části. Pravděpodobně jde o zbytky lepidla (škrob?). Šití je uvolněné hlavně v přední a zadní části bloku a u horního vazy šití chybí. Kapitálek se nedochoval ani u hlavy ani u paty. Ořízka je mechanicky poškozená a silně znečištěná od prachu.

4.2 Popis poškození knižního bloku

Knižní blok je na první pohled silně poškozen. Nebyly však nalezeny žádné stopy po plísních a proto nebylo nutné odebírat stěry na mikrobiologickou analýzu. V přední části knihy jsme našli jednotlivé listy svázané modrou bavlnkou do celku, které jsou do bloku pouze vloženy a nejsou součástí šití. Listy jsou přeházené, potrhané, v některých částech ohnuté a zaprášené. Vyskytují se zde velké ztráty papírové podložky a velká část listů zcela chybí (konkrétně 177 listů). V textu najdeme podtrhané řádky červeným, světle hnědým a tmavým inkoustem. Některá písmena jsou začerněna úplně (2. kniha str. 26, 35, 38, 80, 82). Na pár listech je značně zeslabená papírová podložka a v těchto místech většinou chybí i text (str. 80). Také jsme se setkávali s trhlinami, které byly vyspraveny sešitím modrou bavlnkou, ve snaze zabránit jejich zvětšování (např. 2. kniha str. 169). V jednotlivých částech textu jsme našli ručně psané poznámky a malé otvory, které vypadaly jako vypálené. Papír titulního listu druhé knihy a předmluvy je tmavě hnědého zabarvení. Mezi stranou 138-139 byla nalezena záložka s kouskem pečeti, je uložena ve fragmentech, přiložených v ochranné krabici. Od strany 399 až do konce je svazek listů sešit opět modrou bavlnkou jako na začátku knihy.

5. Restaurátorský záměr

1. Fotodokumentace stavu před restaurováním, v průběhu a po restaurování
2. Průzkum stavu a míry poškození: měření pH, zkoušky rozpíjivosti, odebrání vzorků na odborné analýzy
3. Sejmutí převazby z knižního bloku
4. Mechanické čištění knižního bloku
5. Čištění knižního bloku pomocí vodných systémů
6. Dolévání knižního bloku zatónovanou papírovou suspenzí
7. Vyspravení ztrát v bloku knihy japonským papírem
8. Kompletace složek
9. Ušití knižního bloku
10. Zaklížení a zpevnění hřbetu
11. Zhotovení konzervační vazby
12. Mechanické čištění lepenkové převazby
13. Zhotovení duté krabice, sloužící jako simulace knižního bloku do lepenkové převazby
14. Výroba ochranného obalu z nekyselé lepenky s alkalickou rezervou
15. Závěrečná fotodokumentace a vypracování restaurátorské zprávy

6. Postup restaurátorských prací

Předběžný průzkum a fotodokumentace knihy

Kniha byla před začátkem restaurátorského zásahu nafocena a byl zahájen průzkum poškození.

Demontáž desek od knižního bloku

Převazba knihy byla odstraněna z knižního bloku rozstřížením provázku, který zajišťoval spojení knižního bloku s převazbou. Provázek byl podvlečen pod vazy a tak ho nebylo těžké vyjmout, aniž bychom úplně poškodili šití.

6.1 Knižní blok

Mechanické čištění a rozebrání knižního bloku

Knižní blok jsme rozdělili na jednotlivé dvoulisty a jednolisty, které jsme posléze mechanicky vyčistili za sucha pomocí štětce. Při vymetení knižního bloku jsme objevili drobný hmyz, který byl nafocen pomocí fotoaparátu upevněným v mikroskopu a zvětšen podle velikosti hmyzu.^{txt. př. č. 3}

Hmyz byl poslán na studii a poté zalit do pryskyřice Spofacryl. Dále jsme celý blok očistili gumou Wallmaster a zbytky gumy jsme vymetli štětcem.

Měření pH knižního bloku a zkoušky rozpíjivosti inkoustů

Měření pH bylo provedeno na vybraných stranách pomocí pH metru s dotykovou elektrodou. Výsledky měření jsou uvedeny v tabulce naměřených hodnot.^{txt. př. č. 1} Provedli jsme i zkoušky rozpíjivosti, jejichž výsledky jsou též zobrazeny v tabulce.^{txt. př. č. 2}

Čištění pomocí vodních systémů

Před tímto krokem jsme si museli vždy list pořádně prohlédnout a v přítomnosti barevných podtržení, jej řádně přechodně zafixovat za použití nasyceného roztoku cyklododekanu. Jednotlivé listy jsme po tomto zásahu mohli čistit ve vodní lázni, kde jsme je nechali cca 10 minut. Po vyjmutí z lázně jsme je položili na podložku. Měkkým štětcem, namáčeným ve vodě s přidaným tenzidem - benátské mýdlo, jsme krouživými pohyby papír čistili. V případě nějakých větších hrubých nečistot jsme k jejich odstranění použili skalpel. Následně jsme list pořádně promyli vodou, aby nám v listu nezbyla žádná rezidua po mýdle. List jsme ještě položili na několik minut do vodní lázně, abychom si byli jistí, že jsme mýdlo dokonale vymyli. Nakonec jsme provedli neutralizaci v demineralizované vodě obohacené o ionty Ca a Mg. Po vyjmutí z lázně jsme papír vložili mezi HollyTexy, lepenky a sušili jsme ho pod zátěží.

Doplnění chybějících míst papírového nosiče

Dolévání papírovou suspenzí

Z jednotlivých barev již obarvené vysušené papíroviny, jsme si v daném poměru namíchali požadovaný odstín. Bylo provedeno několik zkoušek, než jsme získali potřebný barevný tón. Do připravené papíroviny jsme přidávali, jako klíždlo, 1,5% Tylose MH 300 v poměru 2:1 (dva díly papíroviny, jeden díl Tylose).

Na dolévací stůl jsme položili dvoulist, který jsme doklízili 0,5% Tylose MH 300 a následně jsme dolévali chybějící místa papírovou suspenzí. Vrstvy papíroviny byly určovány podle síly papíru a místa, kde se papírovina dolévala (například ve hřbetu složek byla nalita pouze jedna vrstva pro zpevnění). Poté byl list sejmут z dolévacího stolu, vložen mezi HollyTexy, filce a mezi dvě desky do lisu. Po vyjmutí byl dán mezi lepenky a pod zátěží vyschnul. Tento postup se provedl v celém knižním bloku. V případě, že se jednalo o samotný list, bylo nutné k němu dolít z papírové suspenze křídélko. Jelikož se nedochovaly předsádky i je bylo nutné celoplošně dolít.

I napříč naší snaze o rovnoměrné dolévání ztratit papíru došlo u hřbetu a přední ořízky k nabytí knižního bloku.

Vyspravení knižního bloku japonským papírem

Drobné trhliny v knižním bloku jsme vyspravili zatónovaným japonským papírem. Ten jsme používali i při zpevnění dolitých křidélek jak z lícové, tak z rubové strany. A tímto způsobem jsme spáskovali i hřbety poškozených složek. K lepení jsme použili 4% Tylose MH 6000.

Šití knižního bloku

Dolité přesahy z papíroviny jsme zarovnali do patřičného formátu. Dvoulisty a jednolisty s křídélky jsme seskládali podle paginace do složek. Protože byly listy v bloku přeházené, museli jsme je seřadit podle kompletního exempláře, nafoceného z Vědecké knihovny v Olomouci. Celý blok jsme srovnali a vazy rozmístili tak, jak byli původně. ^{obr. př. č. 5}

Blok jsme ušili na čtyři usňové řemínky, zhotovené z kamencem činěné vepřovice. Ke zpevnění obálky nám posloužil dvoulist, vyrobený z tenkého alkalického kartonu, který jsme ušili před předsádkami.

Zaklizení hřbetu

Ušitý knižní blok jsme zarovnali a zaklízili 4% Tylose MH 6000. Hřbet jsme mírně zakulatili. Jednotlivé složky jsme proložili tenkými kartony z důvodu srovnání výšky bloku. Knižní blok jsme vložili mezi kartony a zatáhli do oklepávačky. Tam jsme porovnali zakulacení hřbetu a přilepili mezi vazní přelepy ze silnějšího japonského papíru. Na ně jsme aplikovali letecké plátno, které jsme nalepili 4% Tylose MH 6000. Po úplném zaschnutí jsme blok vyndali a přelepili přesah leteckého plátna na tenký karton. Knižní blok jsme vložili pod zátěž a nechali zaschnout.

Zhotovení obálky z pergamenu

Při zhotovování obálky jsme postupovali krok za krokem přímo na knižním bloku, aby jsme docílili co nejlepší funkčnosti vazby. ^{obr. př. č. 6}

6.2 Lepenková převazba

Lepenková převazba byla sejmuta z knižního bloku a následně zbavena prachového depotu pomocí štětce. Roztřepená lepenka na okrajích a v drážce byla slepena 4% Tylose MH 6000. Poté do ní byla vyrobena dutá krabice, která slouží jako náhrada knižního bloku.

6.3 Konečné úpravy

Výroba ochranného obalu

Ochranná krabice byla vyrobena z lepenky s alkalickou rezervou. Tato krabice obsahuje zrestaurovanou knihu, převazbu s prázdnou krabicí, simulující knižní blok, pouzdro s fragmenty, fotografiemi před a po restaurování a výtah z restaurátorské dokumentace. Fragmenty jsou uloženy v uzavíratelných pytlíčcích a připevněny na alkalických lepenkách suchými zipy. Ochranná krabice s knihou se uzavírá pomocí suchých zipů.

Závěrečná fotodokumentace a vypracování restaurátorské dokumentace

Knihy byly nafoceny po restaurátorském zásahu a byla sepsána restaurátorská dokumentace.

7. Seznam použitých chemikálií a materiálů

Použité materiály:

japonský papír Tengujo Kashmir (8,6 g/m²)

japonský papír Kouzo (40 g/m²)

sušený polotovar na výrobu papíroviny - 60% bavlna, 40% len

usňové řemínky z kamencem činěné vepřovice (FEINLEDER HOFFMANN, Stuttgart)

letecké plátno (100% bavlna)

koží pergamen (GARA, Otrokovice)

Použité chemikálie:

4% vodný roztok Tylose MH 6000 (metylhydroxyetylcelulosa)

0,5% vodný roztok Tylose MH 300 (metylhydroxyetylcelulosa)

1,5% vodný roztok Tylose MH 300 (metylhydroxyetylcelulosa)

cyklododekan C₁₂H₂₄ (alicyklická nepolární sloučenina)

lékařský benzín

demineralizovaná voda obohacená o ionty Ca a Mg, hodnota vodivosti 1400 μS/cm je ekvivalentní celkové tvrdosti 110 °dH

Benátské mýdlo pH 8,0 (tenzid vyrobený zmýdlením olivového oleje hydroxidem draselným)

azobarviva OSTACOLOR Rybacelová žluť D3R, Saturnová modř L4G, Saturnová šed' LRN

Pomocné materiály:

guma Wallmaster, 100% čistá latexová guma bez obsahu chemikálií

Holly Tex, 100% polyester bez obsahu kyselin

Melinex 401, 100% polyesterová fólie

Materiály použité pro výrobu ochranného obalu:

Archivní alkalická BoxBoard - pH 7,5-9,5 alk. rezerva 2%

AlphaCell pH 8,0 bez obsahu kyselých složek a ligninu, s alkalickou rezervou

Akrylep 545 - disperzní lepidlo na bázi akrylátové disperze, pH 7,5-8,5

8. Doporučené klimatické podmínky

V případě pravidelného využívání doporučujeme uchovávat knihu v prostředí s dodržením těchto podmínek:

relativní vlhkost: 45-50% \pm 5%
teplota: 18-20°C \pm 1°C
intenzita osvětlení - v případě vystavování objektu max. 50 lx/h

V případě uložení v depozitáři doporučujeme tyto podmínky:

relativní vlhkost: 30-50% \pm 5%
teplota: 2-18°C \pm 1°C

Objekt je třeba chránit před přímým slunečním světlem, prachem a nadměrnou vlhkostí. Současně je nutné zabránit výkyvům teploty a relativní vlhkosti. Zápůjčky navrhujeme omezené, pouze při vhodných podmínkách a bezpečné manipulaci. Uložení v horizontální poloze ve vyhotoveném ochranném obalu z nekyselého lepenky. Při manipulaci s knihou je vhodné používat bílé bavlněné rukavice a klíny, aby nedocházelo k namáhání vazby.

9. Textová příloha

1. Naměřené hodnoty pH

Měřené místo	před zásahem	po koupání
registrum str. s M pravý okraj (1. kniha)	5,868	6,824
str. 9 pravý okraj (1. kniha)	5,373	7,860
str. 14 dolní okraj (1. kniha)	5,970	7,177
str. 243 pravý okraj (1. kniha)	5,892	7,156
str. 297 pravý okraj (1. kniha)	5,821	7,785
str. 359 pravý okraj (1. kniha)	5,777	7,283
str. 417 dolní okraj (1. kniha)	5,232	7,104
str. 503 horní okraj (1. kniha)	4,750	7,186
titulní list horní pravý okraj (2. kniha)	5,730	8,035
mapa levý okraj u hřbetu (2. kniha)	5,194	7,779
str. 35 pravý dolní okraj (2. kniha)	5,741	7,415
str. 97 text (2. kniha)	5,246	7,372
str. 157 pravý okraj (2. kniha)	5,255	7,145
registrum 9 folio (2. kniha)	5,226	6,427
list před titulním listem	4,582	7,545
titulní list	5,665	7,887
předmluva 2 folio	4,320	7,783
str. 61 (Historie Židovská)	4,549	7,306
str. 183 (Historie Židovská)	5,665	7,686
str. 287 (Historie Židovská)	4,815	6,533
str. 324 (Historie Židovská)	5,693	6,946
str. 383 (Historie Židovská)	5,006	6,881
str. 439 pravý okraj (Historie Židovská)	5,684	7,601
str. 465 horní okraj (Historie Židovská)	5,175	6,980

2. Zkoušky rozpíjivosti inkoustů a razítkových barev

rozpouštědlo	voda	benzín	technický líh
světle hnědý inkoust str. 19 (první kniha)	ne	ne	ne
červená barva str. 9 (první kniha)	ano	ne	ne
tmavě hnědý inkoust str. 9 (první kniha)	ne	ne	ne
červené podtržení str. 9 (první kniha)	ano	ne	ne
vínové podtržení str. 285 (první kniha)	ne	ne	ne
začerněné místo str. 357 (první kniha)	ne	ne	ne
modré skvrny str. 357 (první kniha)	ano	ne	ne
světle hnědý inkoust str. 23 (druhá kniha)	ne	ne	ne
červený pigment str. 25 (druhá kniha)	ano	ne	ne
červený pigment (krystalky) str. 31, str. 57 (druhá kniha)	ano	ne	ne
černá barva str. 82 (druhá kniha)	ano	ne	ne
fialový pigment str. 151 (druhá kniha)	ano	ne	ne
tmavě hnědý inkoust str. 25 (kniha čtvrtá)	ne	ne	ne
inkoust - podtržení str. 40 (kniha čtvrtá)	ano	ne	ne

3. Identifikace vymeteného hmyzu z knižního bloku

vyhodnotil Mgr. Petr Bogush, Ph.D. z Katedry biologie, Univerzity Hradce Králové, Pedagogické fakulty, nafoceno na optickém mikroskopu NIKON OPTIPHOT2-POL

štěnice domácí (*Cimex lectularius*) zvětšení 20x

štěnice domácí (*Cimex lectularius*) zvětšení 15x

zadeček larvy rušníka (*Anthrenus*) z čeledi kožojedovitých (*Dermestidae*), zvětšení 20x

moucha čeledi Muscidae, pravděpodobně klasická moucha domácí (*Musca domestica*), zvětšení 10x

červotoč obecný (*Anobium punctatum*), klasický žrout dřeva všeho druhu, dnes už vzácnější zvětšení 30x

rybenka obecná (*Lepisma saccharina*) zvětšení 10x

4. Chemicko-technologický průzkum knihy *Itinerarium Sacrae Scripturae* a *Historie Židovské*

Akce:

- *Restaurování a konzervace Itinerarium Sacrae Scripturae a Historie Židovské*

Zadavatel průzkumu:

- Veronika Stružová

Zadání průzkumu:

- *Identifikace vlákninového složení papíru a textilie*

Metody průzkumu:

- *Optická mikroskopie v procházejícím světle* – provedeno na optickém mikroskopu OPTIPHOT2-POL (Nikon, Japan), při zvětšení 50x, 100x a 200x.

Popis metodiky:

- *Vlákninové složení papíroviny a textilie* - vzorky byly rozvlákněny v destilované vodě. Po vysušení byly vzorky zakápnuty Herzbergovým činidlem, zakryty krycím sklíčkem a pozorovány v mikroskopu v procházejícím světle.

Počet vzorků k analýze optické a elektronové mikroskopie: 5

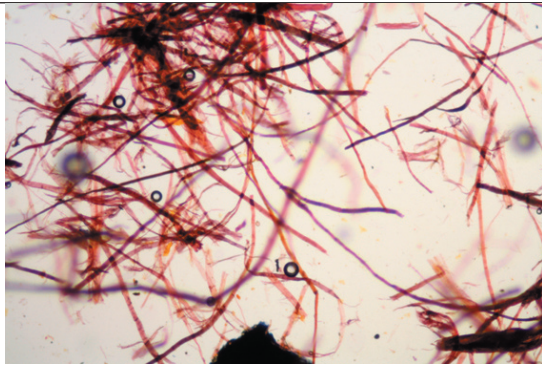
vzorek	popis
Vz. č. (6213)	papír – knižní blok
Vz. č. (6214)	fragment šití
Vz. č. (6215)	lepěnková deska
Vz. č. (6216)	modrá bavlnka
Vz. č. (6217)	spodní vaz

Ing. Alena Hurtová, Fakulta restaurování Univerzita Pardubice

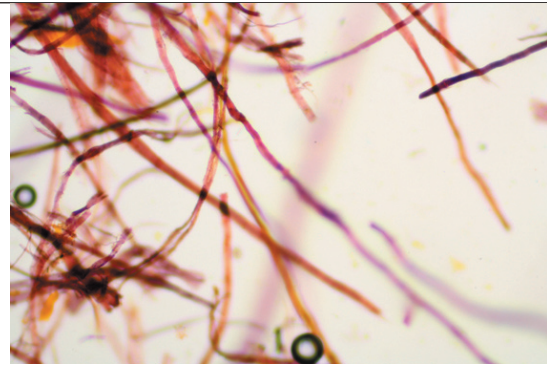
Výsledky chemicko-technologického průzkumu

Stanovení vlákninového složení papíru:

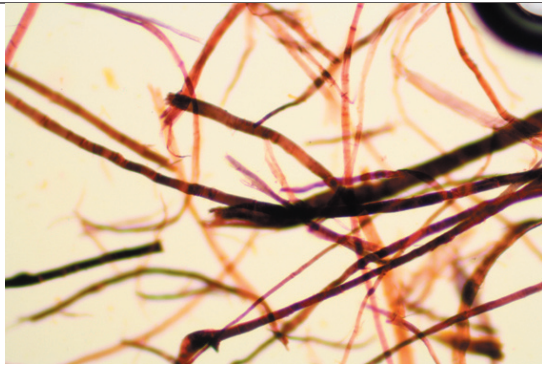
- *Vzorek č. (6213)*

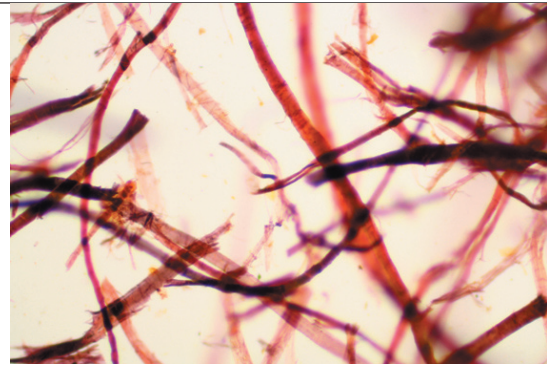
Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 50x

Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 50x

Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 100x

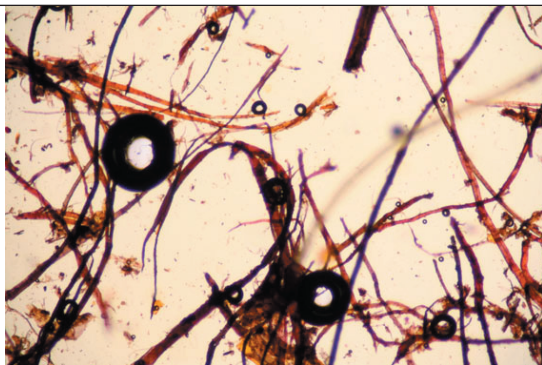

Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 100x

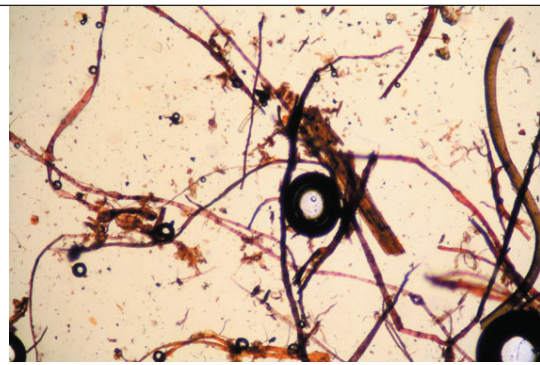
Vlákna se po styku s Herzbergovým čínidlem zbarvila do vínově červena. Tato barva je typická pro hadrovinu.

Vlákna mají charakteristické znaky lněných nebo konopných vláken (úzký lumen, kolénka a podélné rýhování).

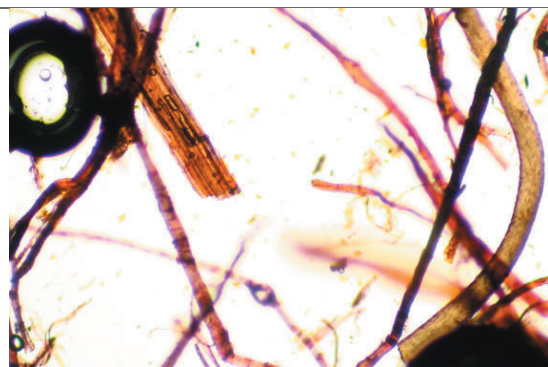
- Vzorek č. (6215)

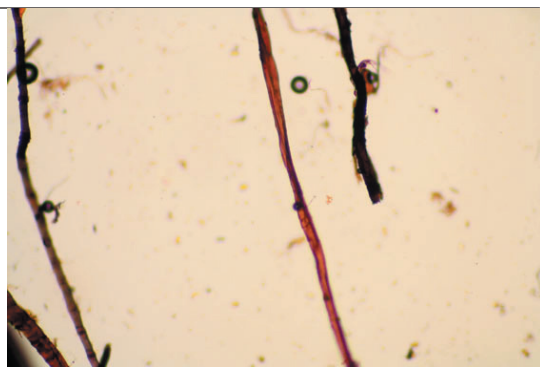
Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 50x

Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 50x

Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 100x

Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 100x

Vlákna se po styku s Herzbergovým činidlem zbarvila do vínově červená, do žluta nebo si ponechala vlastní barevnost.

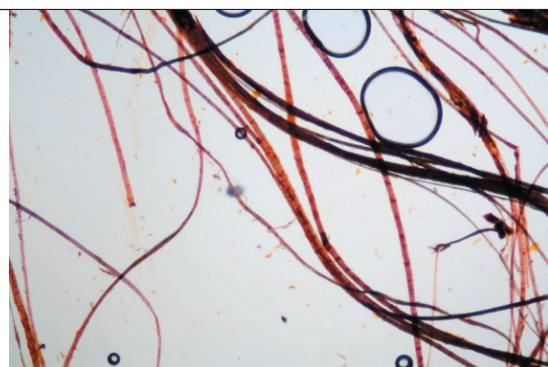
Vlákna obarvená do vínova mají charakteristické znaky lněných nebo konopných vláken (úzký lumen, kolénka a podélné rýhování) a bavlněných vláken (pentlicovité stočení a široký lumen).

Útvary zbarvené do žluta jsou nejspíše zdřevnatělé stonky rostlin. Nemají typické znaky dřevoviny (křížová pole a dvojtečky).

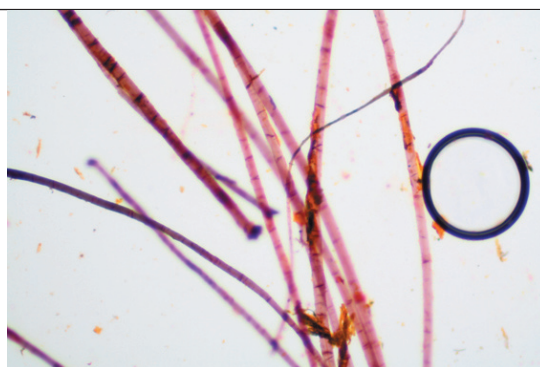
Vlákna, která si zachoval svou barevnost, jsou živočišného původu, nejspíše se jedná o nějaký typ chlupů či vlny.

Stanovení vlákninového složení textilie:

- Vzorek č. (6214)

Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 50x

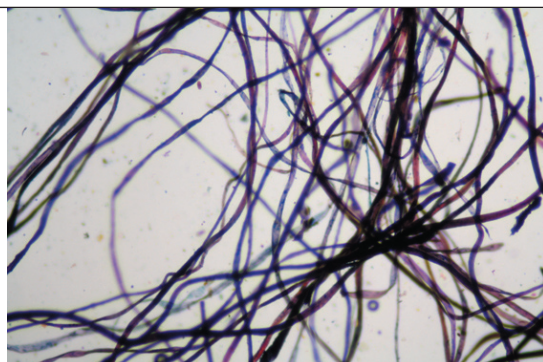
Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 100x

Přítomná vlákna mají charakteristické znaky lněných nebo konopných vláken (úzký lumen, kolénka a podélné rýhování).

- Vzorek č. (6216)

Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 50x

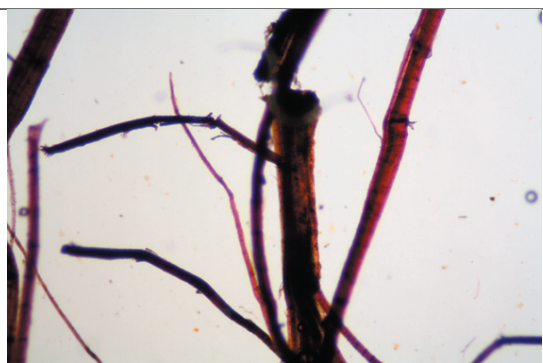
Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 50x

Přítomná vlákna mají charakteristické znaky lněných nebo konopných vláken (úzký lumen, kolénka a podélné rýhování).

- Vzorek č. (6217)

Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 50x

Bílé procházející světlo, foceno při zvětšení mikroskopu 50x

Přítomná vlákna mají charakteristické znaky bavlněných vláken (pentlicovité stočení a široký lumen).

V Litomyšli 11. 1. 2011

Alena Hurtová

5. Seznam dochovaných exemplářů Itinerarium Sacrae Scripturae

Město	místo uložení exempláře	signatura
Brno	MZK	ST 3-24.765 neúpl.
Brno	Slov.sem.MU	S 2705 neúpl.
Brno	J.Vobr	?
Brno	MZK	23312
Brno	MZK	XV c 30
Brno	Gymnázium v Aleji 14	VII f55
Čáslav	M.	B II 1
Český Brod	M.	IV-K-3
Český Brod	M.	IV-K/3b neúpl.
České Budějovice	Dieces.círke d m.	1578
České Budějovice	SVK Zlatá Koruna	SC 2105
Český Těšín	Evang. sbor	121
Česká Třebová	M.	1411
Havlíčkův Brod	Reálné gymnázium	?
Horažďovice	M.	BIV a 440
Hradec Králové	SVK	I-400.568
Jaroměř	M.	?
Jihlava	M.	6833 neúpl.
Mladá Boleslav	M	IIIA 13 a [XI]
Nový Bydžov	M	?
Nymburk	M.	210 neúpl.
Olomouc	SVK	II 32074
Olomouc	MSpol.	II 2740
Opava	M.	St-C-2069
Opava	M.	St-C-2237a
Opava	M.	St-C-2237b
Osek	Cist.Kl.	?
Pardubice	M.	S a 3
Písek	M.	I 370
Plzeň	KHM	2 A 55
Plzeň	KHM	3 A 69
Poděbrady	M.	?
Polička	M.	399 kniha 1.neúpl.
Polička	M.	400 kniha 2.
Praha	NK	54 B 205 neúpl.
Praha	NK	54 D 7046
Praha	KNM	29 B 3

Praha	NK-Lobkov.K.	13742
Praha	Strahov.Kl.	AS XI 4
Praha	KMK	L a 4
Praha	Vyšehrads.Kapit.	I Ab 113
Praha	Vyšehrads.Kapit.	II Ca 39
Praha	Aug.Kl.	Q I3
Praha	K.Křížovníků	?
Praha	Frant.Kl.	Q f7 dupl.
Praha	K.Zink-aukce	LVI., č. 780
Praha	NK	54 D 7046 spr. neúpl.
Praha	KMK	Ae 36
Praha	KNM	29 B 8
Praha	KNM	29 B 4
Praha	KNM	Dušek 87
Praha	KNM	Křivoklát 50661
Praha	KNM	Slavkov 1017
Praha	PNP	S IX c 3
Praha	PNP	Lešehradeum 49
Praha	Aug.Kl.	Q I 3 spr. A III 34
Praha	Aug.Kl.	A III 34
Praha	KČAV	TD 142 neúpl.
Praha	B.Malotín	?
Rajhrad	Benedikt.Kl.	L.I.dd.22
Roudnice nad Labem	Lobkov.K.	III Cb 9
Roudnice nad Labem	M.Podřipsk	?
Rychnov nad Kněžnou	M.	S 2-7
Sedlčany	M.	?
Staré Město - Velehrad	M.	960 neúpl.
Teplá	Premonst.Kl.	?
Teplá	Premonst.Kl.	F 709
Třebíč	M.	neúpl.
Uherský Brod	M.	HF 249
Vsetín	M.	3546
Vysoké Mýto	M.	760 (ST 353)
Žamberk	Kat.výst.ČBr.památek	č. 59

Zahraníčí	místo uložení exempláře	signatura
Bratislava	KSU	XIXC 1574
Bratislava	UK	LB 170
Bratislava	Ev.círk.K.	V.teol. 459 neúpl.
Bratislava	Ev.círk.K.	BB.610 neúpl.
Budapest	Orsz.Széchenyi K.	Ant.896
Budapest	EK	Aa 2°. 83 kniha 2
Martin	KMS	IB 4
Martin	KMS	IB 26029 neúpl.
Martin	KMS	IB 50342
Martin	KMS	IB 50342 D1 poškoz.tit.l.
Martin	KMS	IB 50342 D2 neúpl.
Wolfenbüttel	UB	416.5. Theol. 1
Wrocław	B.miejska	?
Wrocław	BU	?

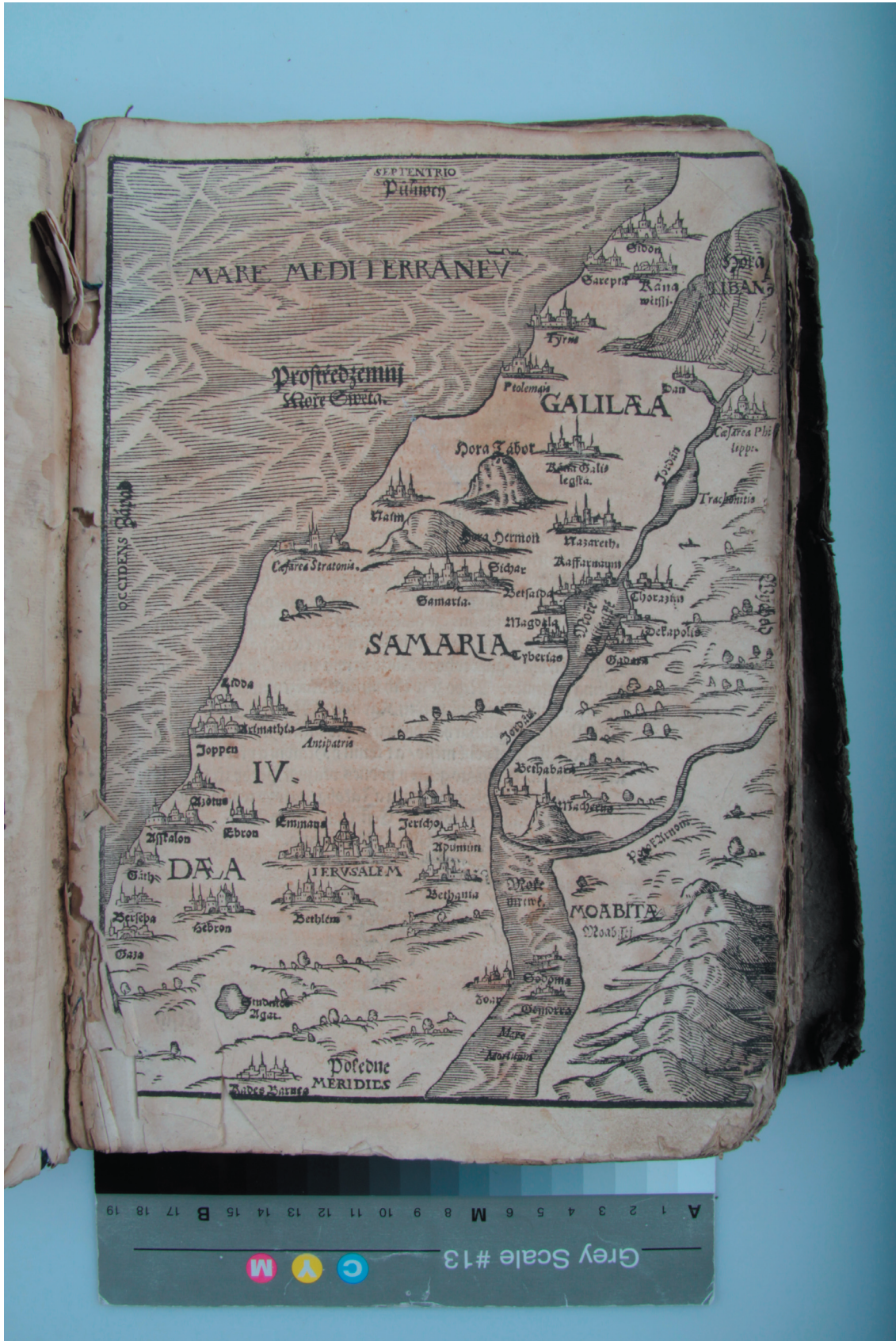
5.1. Seznam dochovaných exemplářů Historie Židovské

Město	místo uložení exempláře	signatura
Benešov	M	?
Brno	Slov.sem.MU	S 11.041
Brno	J.Vobr	přív.
Brno	MZA	XV b 73
Brno	MZA	1436
Brno	MZK	2553
Brno	Aug.Kl. spr.	V.A.c.3 přív.
Čáslav	M.	F III-2
České Budějovice	SVK Zlatá Koruna	SC 2103
Domažlice	M.	?
Hradec Králové	SVK	I-386
Hradec Králové	SVK	I-400.568 přív. 1
Hradec Králové	KMVČ	I-9662
Jihlava	M.	6833 přív.
Jindřichův Hradec	M.	136
Jindřichův Hradec	M.	144
Klatovy	M	č. g. i BH 2
Kroměříž	Arcibisk.K.	?
Kroměříž	M.	C 2
Křivoklát	Fürst.K.	?
Litoměřice	Bisk.K.	?
Olomouc	SVK	II 32.729
Olomouc	MSpol.	II 2741
Opava	M.	St-C-2237 b přív.
Osek	Cist.Kl.	?
Plzeň	KHM	5 A 45
Plzeň	KHM	3 A 69
Praha	NK	54 B 14 přív.
Praha	NK	54 C 1988
Praha	KNM	29 B 4 přív.
Praha	KNM	30 B 2
Praha	KNM	30 B 3
Praha	KNM	29 B 6 přív.
Praha	Strahov.Kl.	AS XI 4 přív.
Praha	Strahov.Kl.	BD IV 42
Praha	Amerlingův muž.učit.úst	?
Praha	NM-Národop.odd.	?

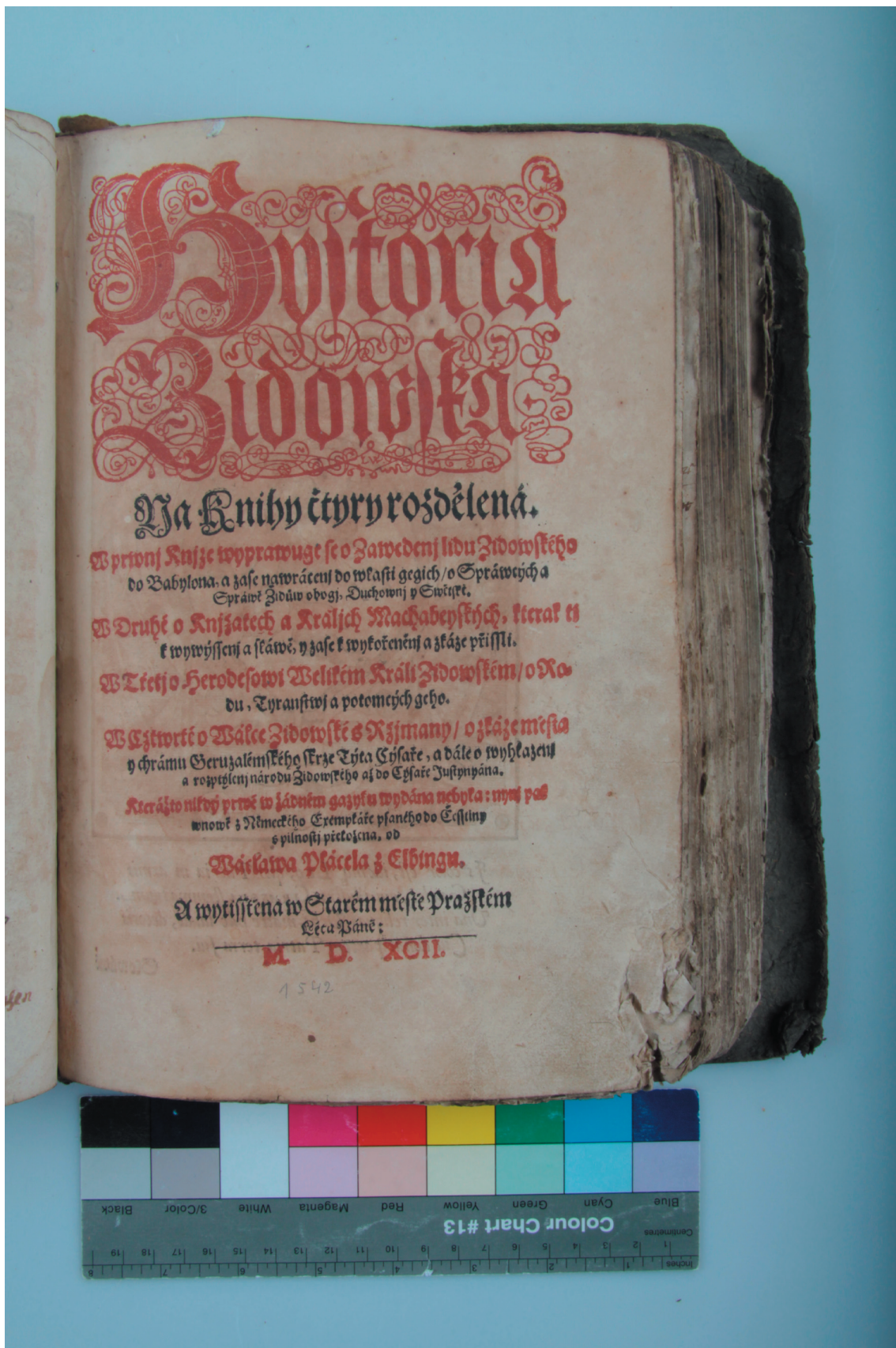
Praha	KHD	II M 14 = III T 29 přív.
Praha	KHD	III T 29 přív.
Praha	KHD	II M 15 = III T 9 přív.
Praha	KHD	III T 9 přív.
Praha	Městs.M.	V 2713
Praha	Emauzs.Kl.	14/2°
Praha	KMK	Kb 260
Praha	NK	54 S 35
Praha	KNM	Křivoklát 50662
Praha	KNM	Křivoklát 50692
Praha	PNP	S VII g 9
Praha	KČAV	TC 15
Praha	Strahov.Kl.	BB IV 8 přív.
Praha	Strahov.Kl.	BP I 37
Praha	B.Malotín	?
Prostějov	M.	S 204
Prostějov	M.	S 201
Přerov	M.	?
Rajhrad	Benedikt.Kl.	L.I.dd.22 přív. 1
Rajhrad	Benedikt.Kl.	L.I.dd.29 přív. 1
Tábor	Reál.gymn.	V Bb 53
Tábor	Reál.gymn.	IX A 103
Teplá	Premonst.Kl.	F 709 přív.
Vysoké Mýto	M.	758 (ST 341)

Zahraníčí	místo uložení	signatura
Bratislava	Ev.círk.K.	Š.A.I 321
Bratislava	Ev.círk.K.	V.teol.464 přív. 1
Bratislava	Ev.círk.K.	V.teol.1466
Bratislava	Ev.círk.K.	BB.610 přív., neúpl.
Budapest	Orsz.Széchenyi K.	Ant.1878/1
Budapest	EK	Ab 40
Martin	KMS	I B 1 přív.
Martin	KMS	I B 4 přív.
Martin	KMS	I B 11366
Sankt-Peterburg	BAN	XXX 68
Wien	NB	44 N 34
Wien	NB	32 Q 33
Wrocław	B.miejska	2 O 421
Zittau	StadtB	Boh. 5Wolfenbüttel, Herzog AugustB 416.5.Theol.3

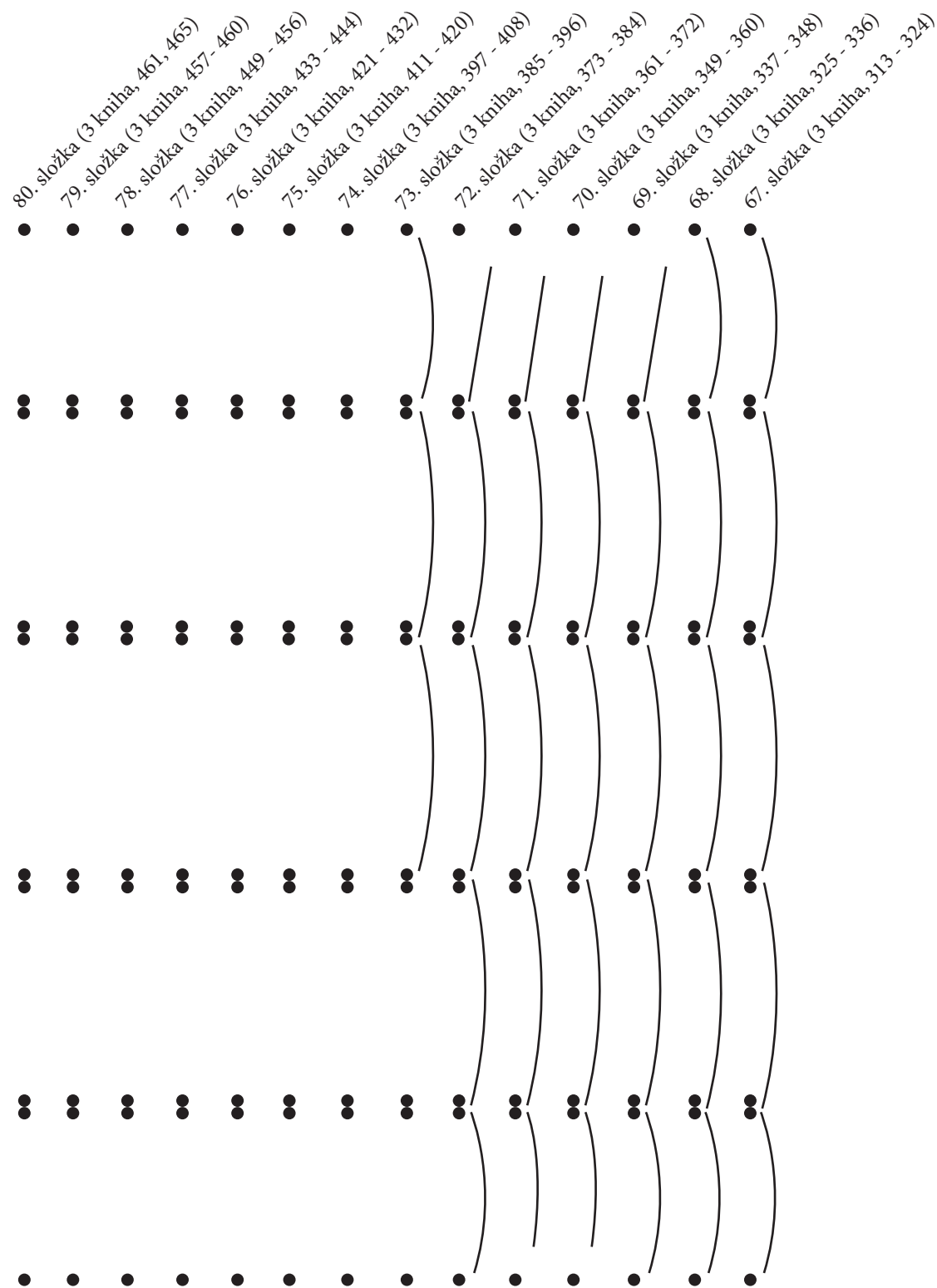
obr. č. 2 Mapa z druhé knihy Itineraria Sacrae Scripturae

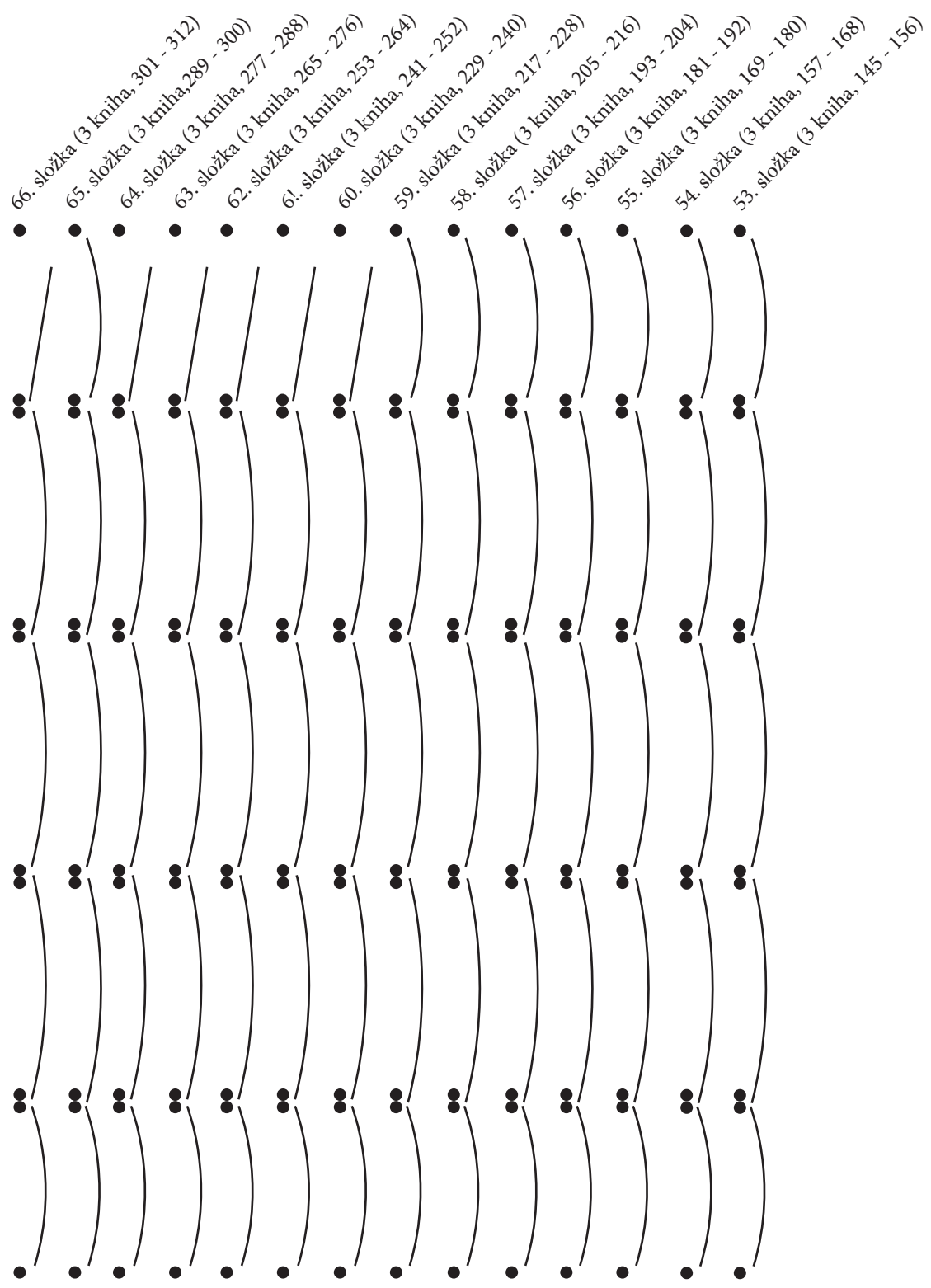

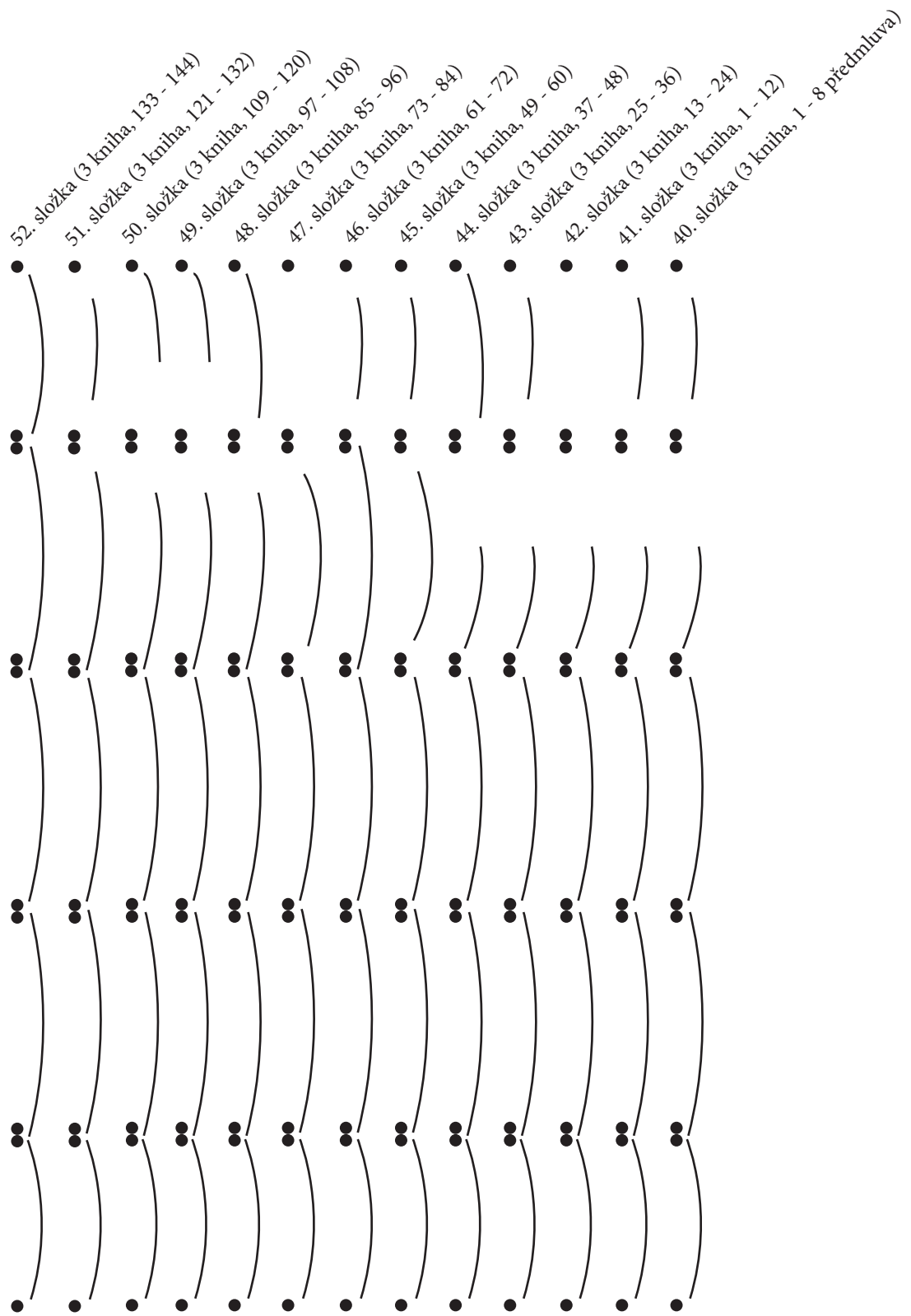
obr. č. 3 Titulní list knihy Historie Židovské

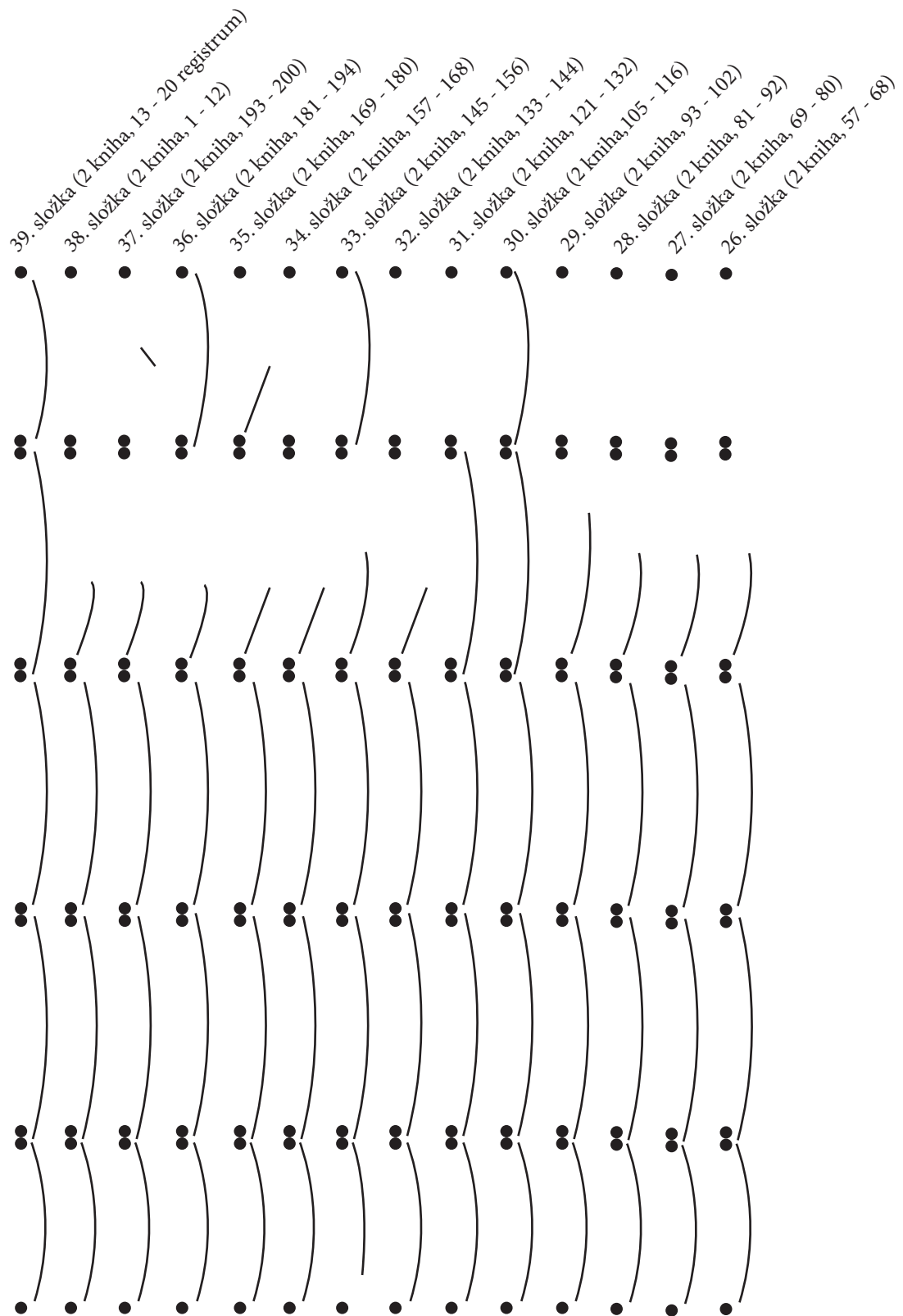

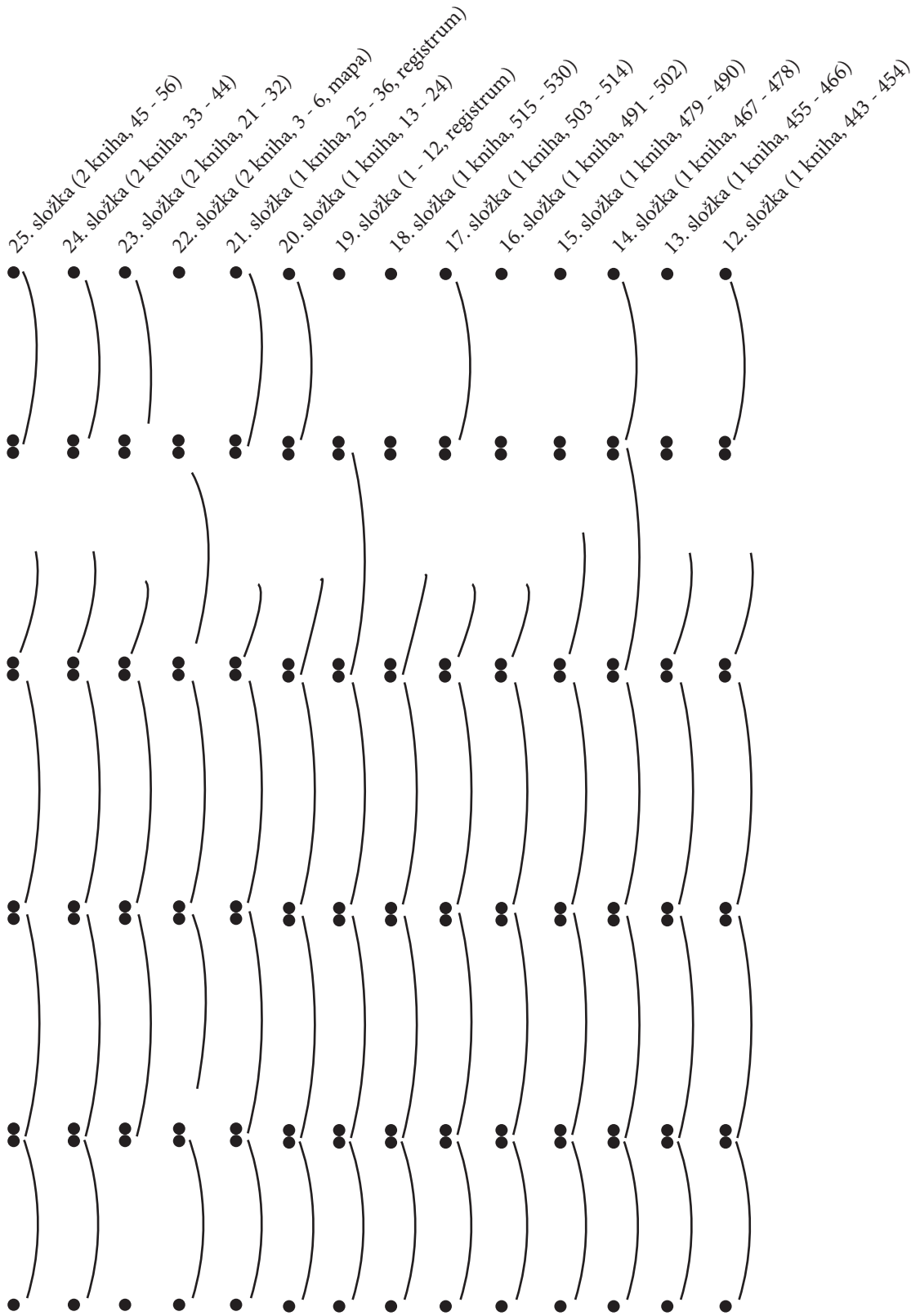
obr. č. 4 Nákres dochovaného šití

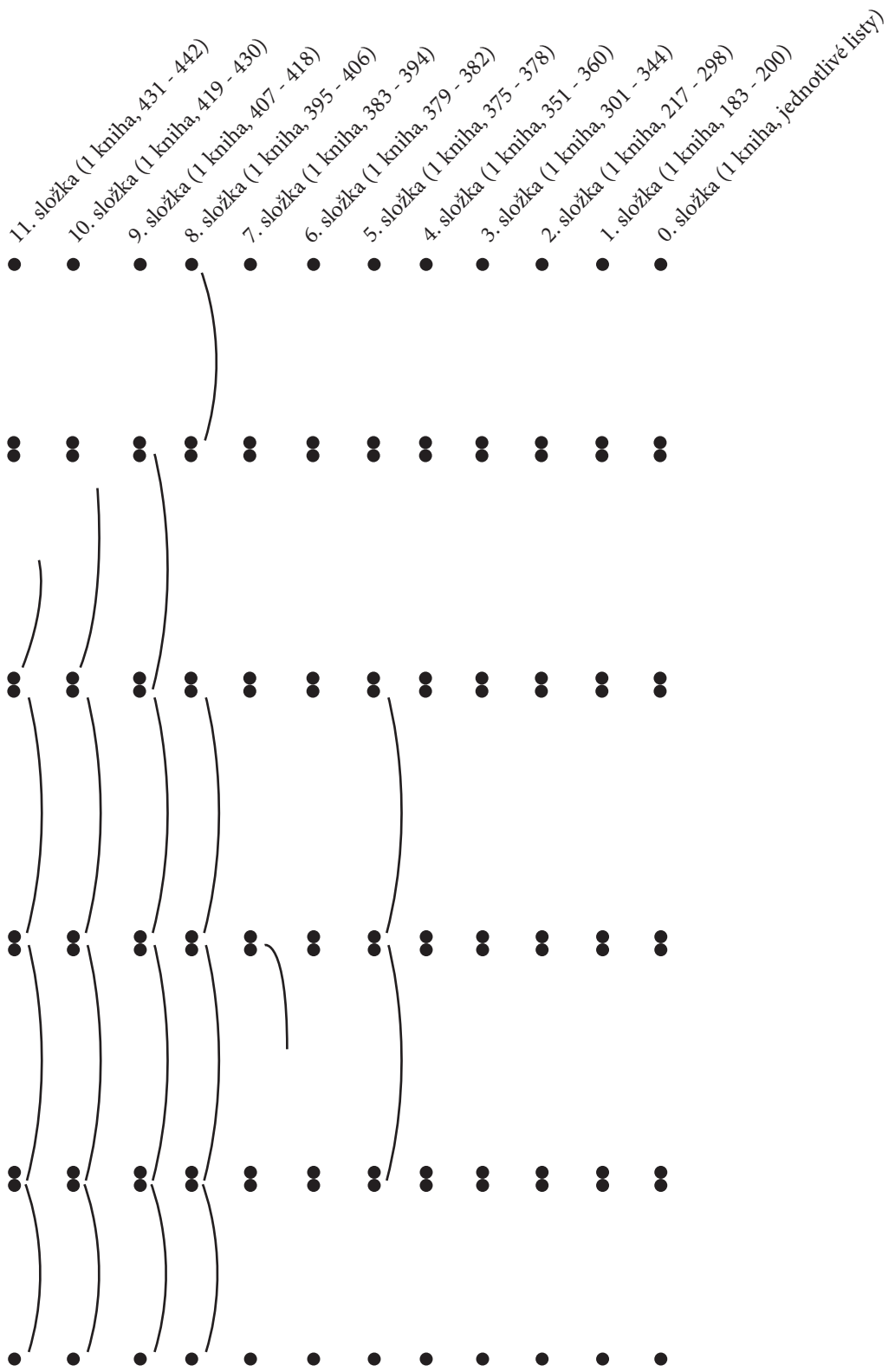

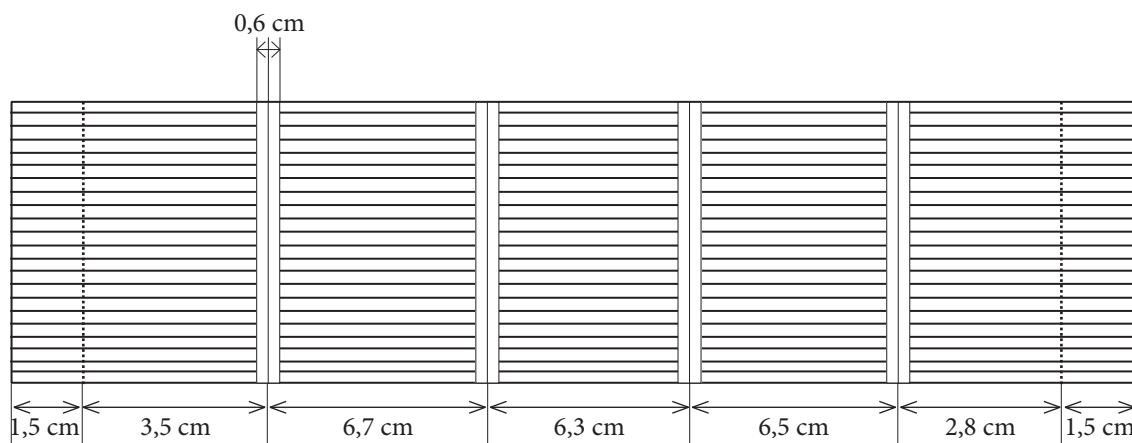

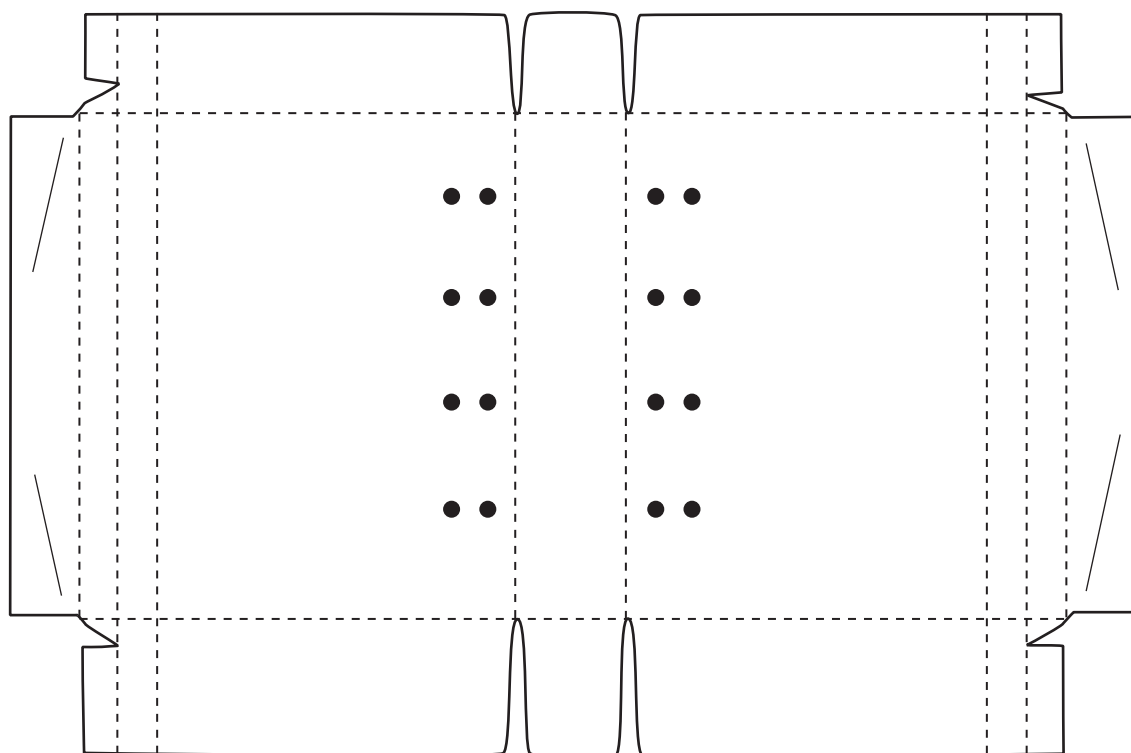

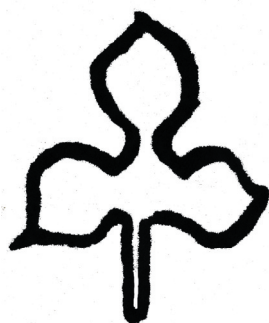
obr. č. 5 Rozvržení šití

obr. č. 6 Rozvržení pergamenu na obálku

obr. č. 7 Filigrán

obr. č. 8 Vlysy

obr. č. 9 Iniciály - velké

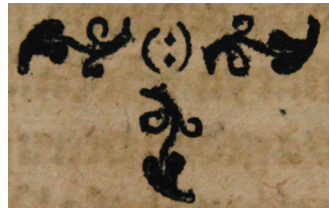
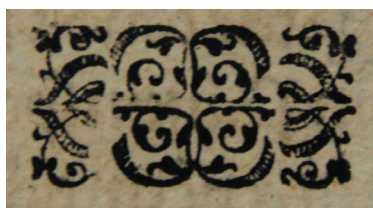
Iniciály - malé

Iniciály konturové

obr. č. 10 Viněty

obr. č. 11 Signet Daniela Adama z Veleslavína

11. Fotodokumentace

- Obr. č. 1 - celkový pohled na knihu - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 2 - celkový pohled na knihu - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 3 - přední deska knihy - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 4 - přední deska knihy - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 5 - zadní deska knihy - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 6 - zadní deska knihy - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 7 - hřbet knihy - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 8 - hřbet knihy - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 9 - přední ořízka knihy - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 10 - přední ořízka knihy - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 11 - vrchní ořízka knihy - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 12 - vrchní ořízka knihy - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 13 - spodní ořízka knihy - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 14 - spodní ořízka knihy - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 15 - hlava knihy - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 16 - hlava knihy - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 17 - pata knihy - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 18 - pata knihy - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 19 - detail horního rohu - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 20 - detail horního rohu - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 21 - začátek textu - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 22 - začátek textu - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 23 - ukázka knižního bloku - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 24 - ukázka knižního bloku - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 25 - poslední stránky textu - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 26 - poslední stránky textu - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 27 - titulní list 2. knihy Itineraria - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 28 - titulní list 2. knihy Itineraria - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 29 - titulní list Historie Židovské - stav před restaurátorským zásahem
- Obr. č. 30 - titulní list Historie Židovské - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 31 - sejmutí převazby z knižního bloku - stav v průběhu restaurátorského zásahu
- Obr. č. 32 - převazba z lícové strany - stav v průběhu restaurátorského zásahu
- Obr. č. 33 - fixování barevné vrstvy - stav v průběhu restaurátorského zásahu
- Obr. č. 34 - klížení a dolévání - stav v průběhu restaurátorského zásahu
- Obr. č. 35 - seskládaný knižní blok - stav v průběhu restaurátorského zásahu
- Obr. č. 36 - ušitý knižní blok - stav v průběhu restaurátorského zásahu
- Obr. č. 37 - klížení ušitého bloku - stav v průběhu restaurátorského zásahu
- Obr. č. 38 - zkulacený knižní blok - stav v průběhu restaurátorského zásahu
- Obr. č. 39 - ochranná krabice - stav po restaurátorském zásahu
- Obr. č. 40 - fragmenty - stav po restaurátorském zásahu

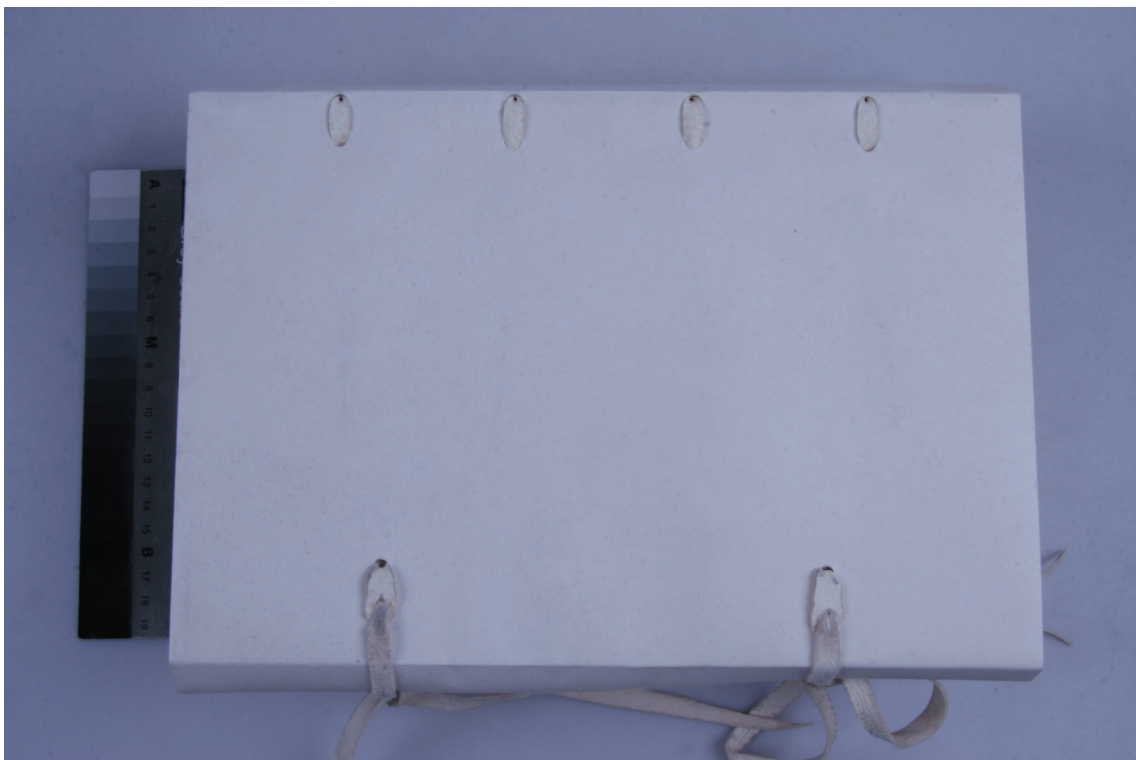
Obr. č. 1 - celkový pohled na knihu - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 2 - celkový pohled na knihu - stav po restaurátorském zásahu

Obr. č. 3 - přední deska knihy - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 4 - přední deska knihy - stav po restaurátorském zásahu

Obr. č. 5 - zadní deska knihy - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 6 - zadní deska knihy - stav po restaurátorském zásahu

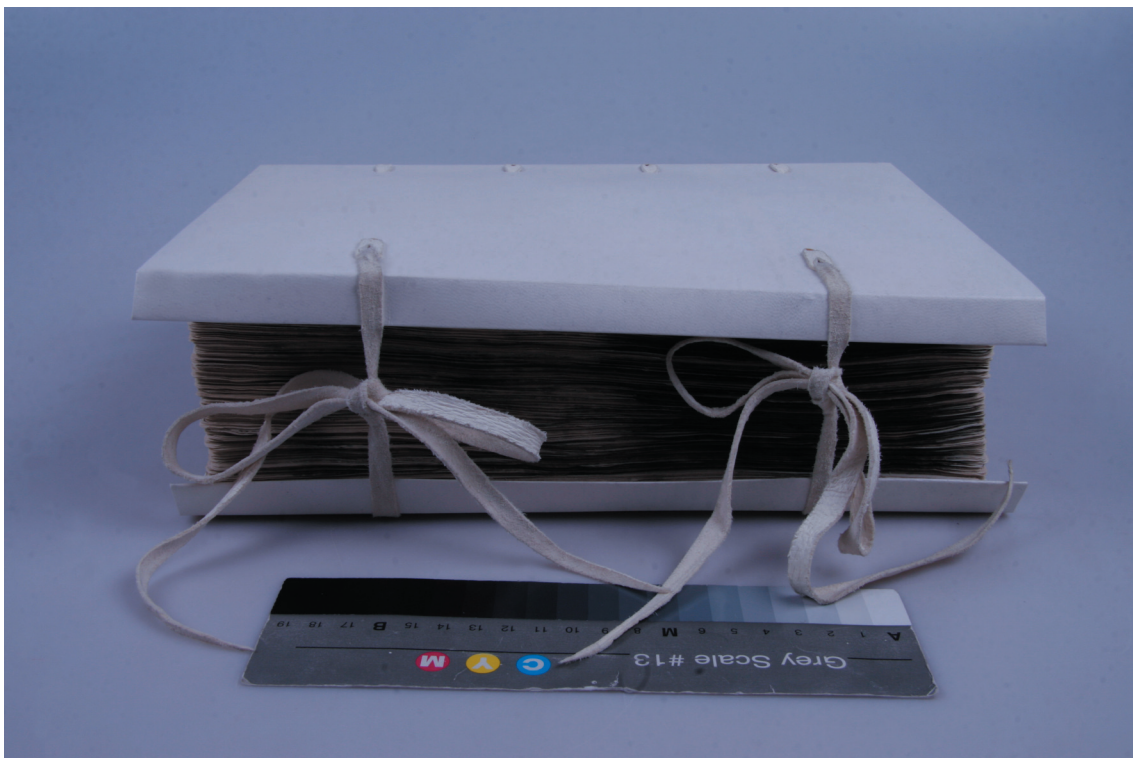
Obr. č. 7 - hřbet knihy - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 8 - hřbet knihy - stav po restaurátorském zásahu

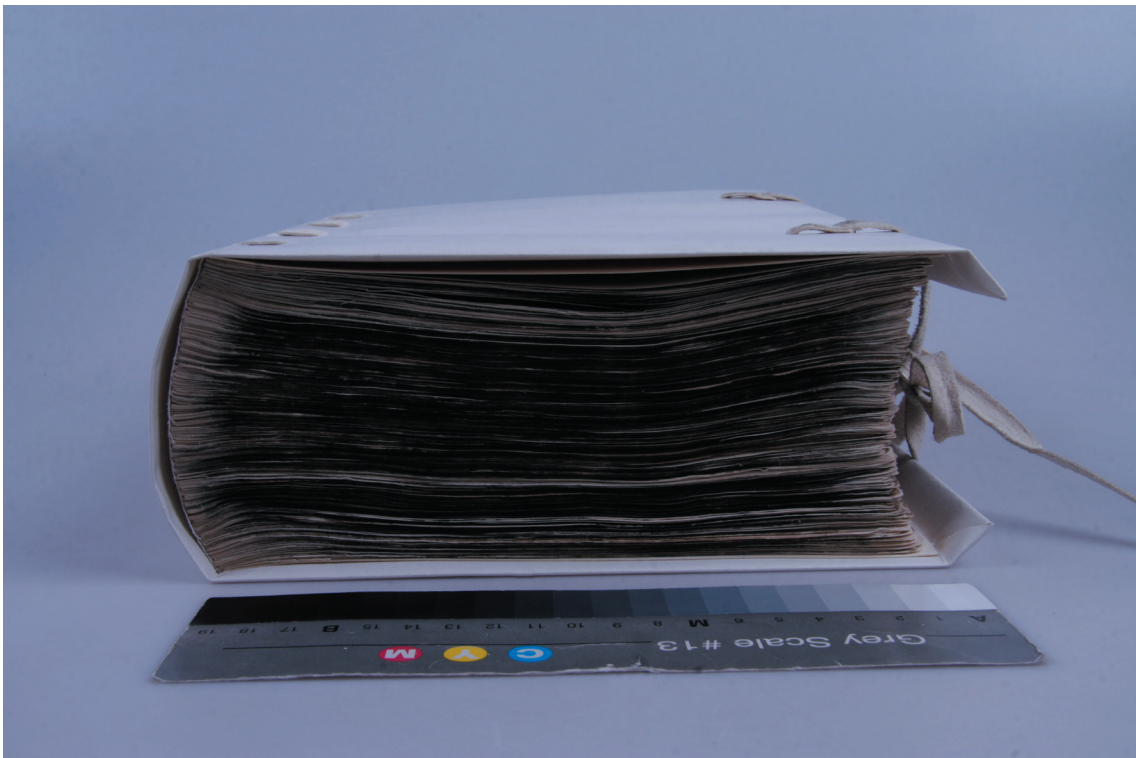
Obr. č. 9 - přední ořízka knihy - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 10 - přední ořízka knihy - stav po restaurátorském zásahu

Obr. č. 11 - vrchní ořízka knihy - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 12 - vrchní ořízka knihy - stav po restaurátorském zásahu

Obr. č. 13 - spodní ořízka knihy - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 14 - spodní ořízka knihy - stav po restaurátorském zásahu

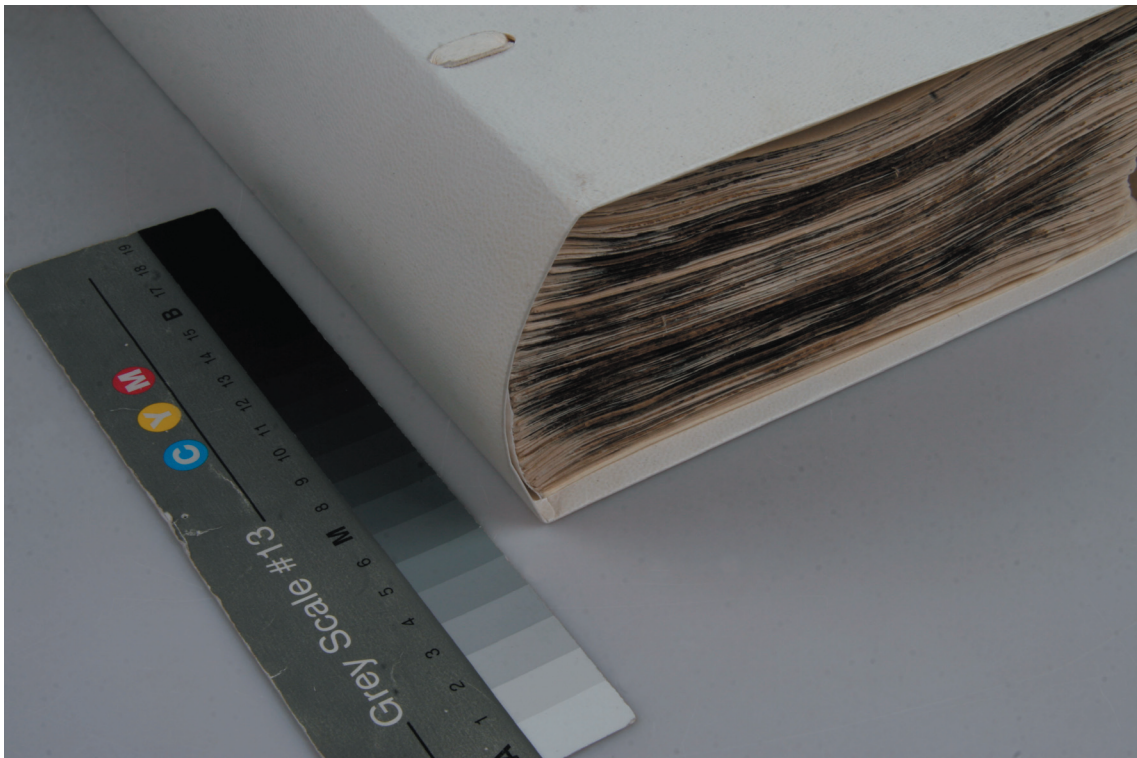
Obr. č. 15 - hlava knihy - stav před restaurátorským zásahem

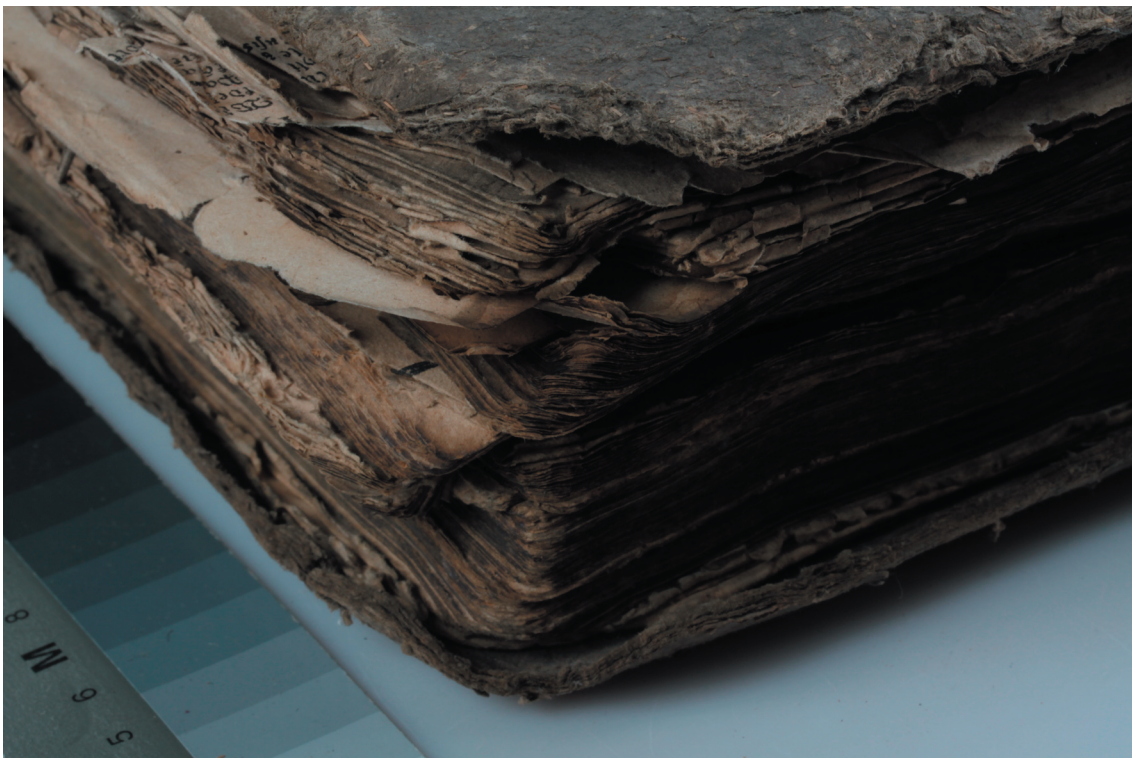
Obr. č. 16 - hlava knihy - stav po restaurátorském zásahu

Obr. č. 17 - detail dolní hlavice - stav před restaurátorským zásahem

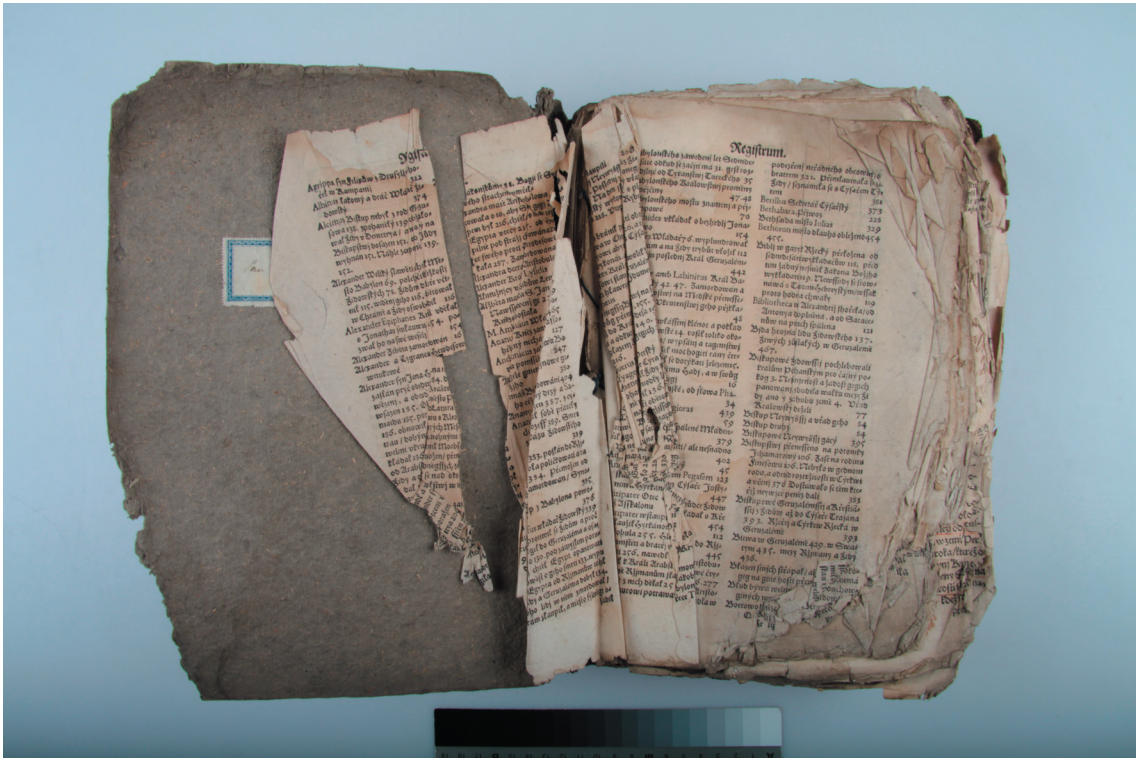
Obr. č. 18 - detail dolní hlavice - stav po restaurátorské zásahu

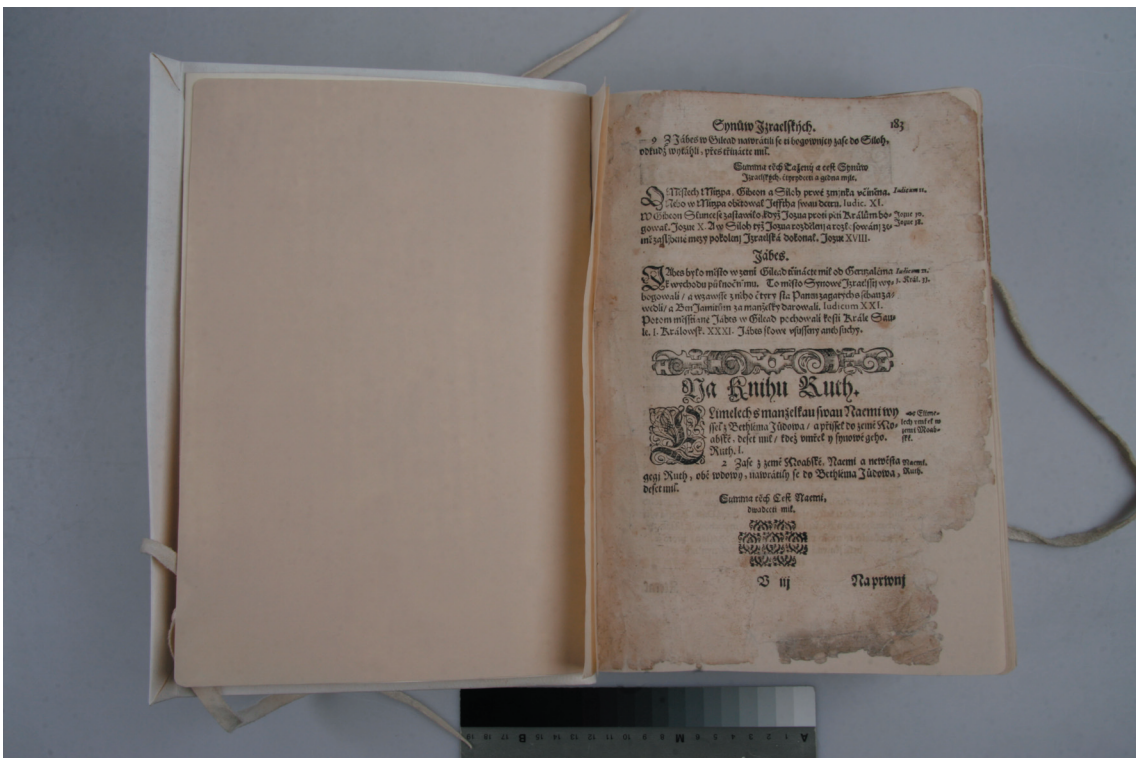
Obr. č. 19 - detail horního rohu - stav před restaurátorským zásahem

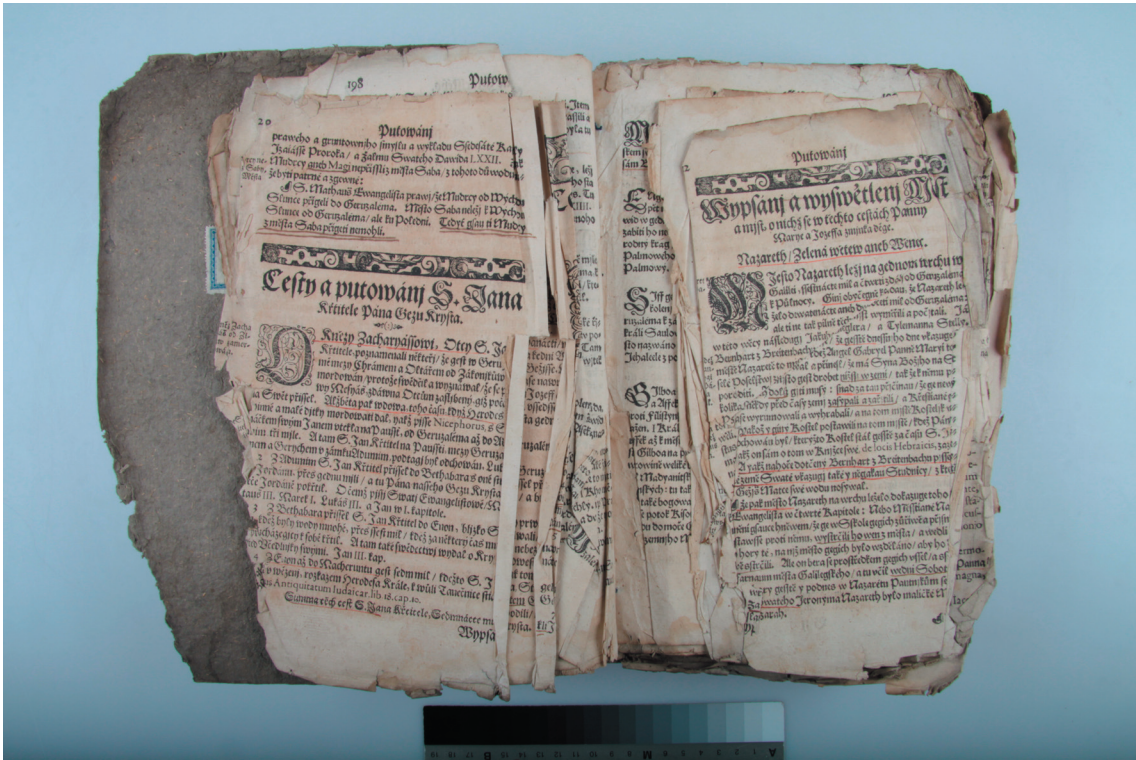
Obr. č. 20 - detail horního rohu - stav po restaurátorském zásahu

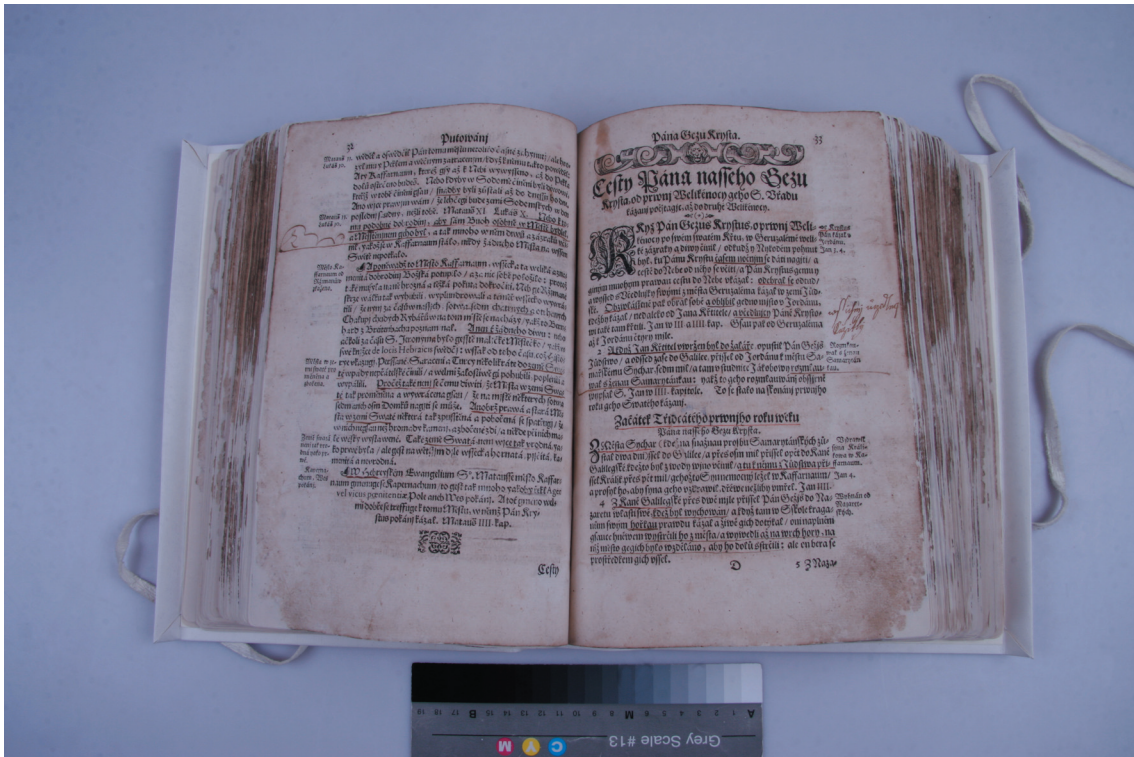
Obr. č. 21 - začátek textu - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 22 - začátek textu - stav po restaurátorském zásahu

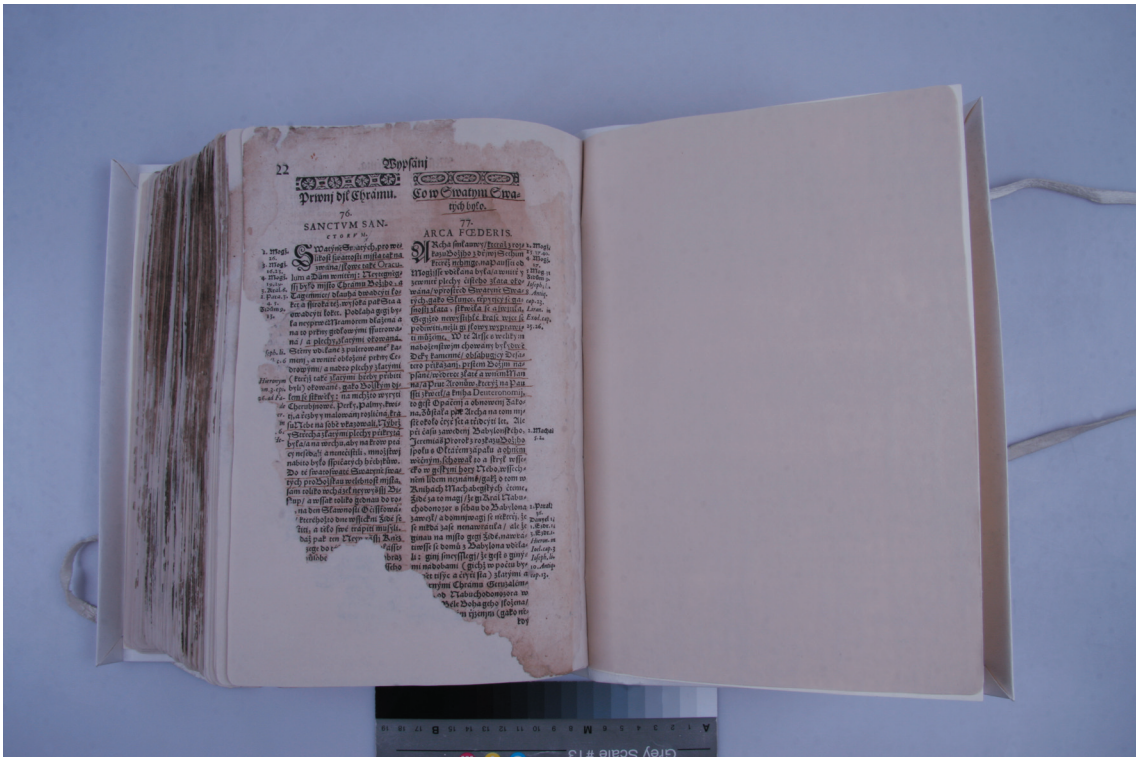
Obr. č. 23 - ukázka knižního bloku - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 24 - ukázka knižního bloku - stav po restaurátorském zásahu

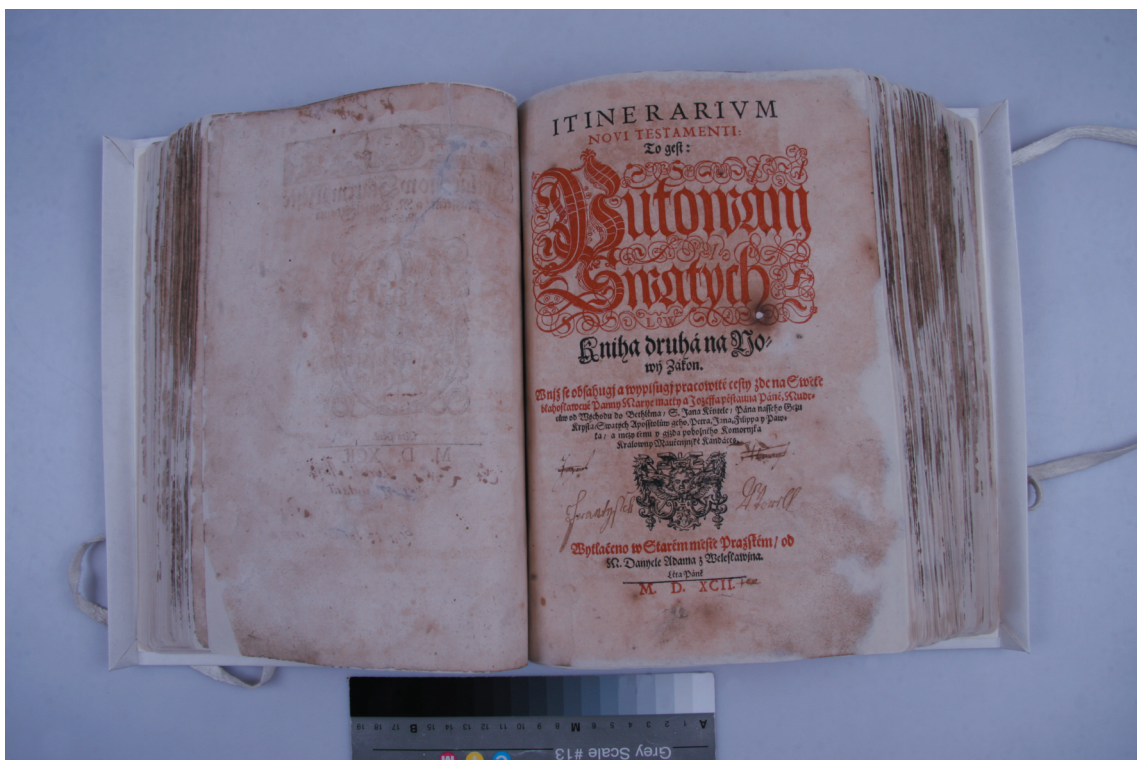
Obr. č. 25 - poslední stránky textu - stav před restaurátorským zásahem

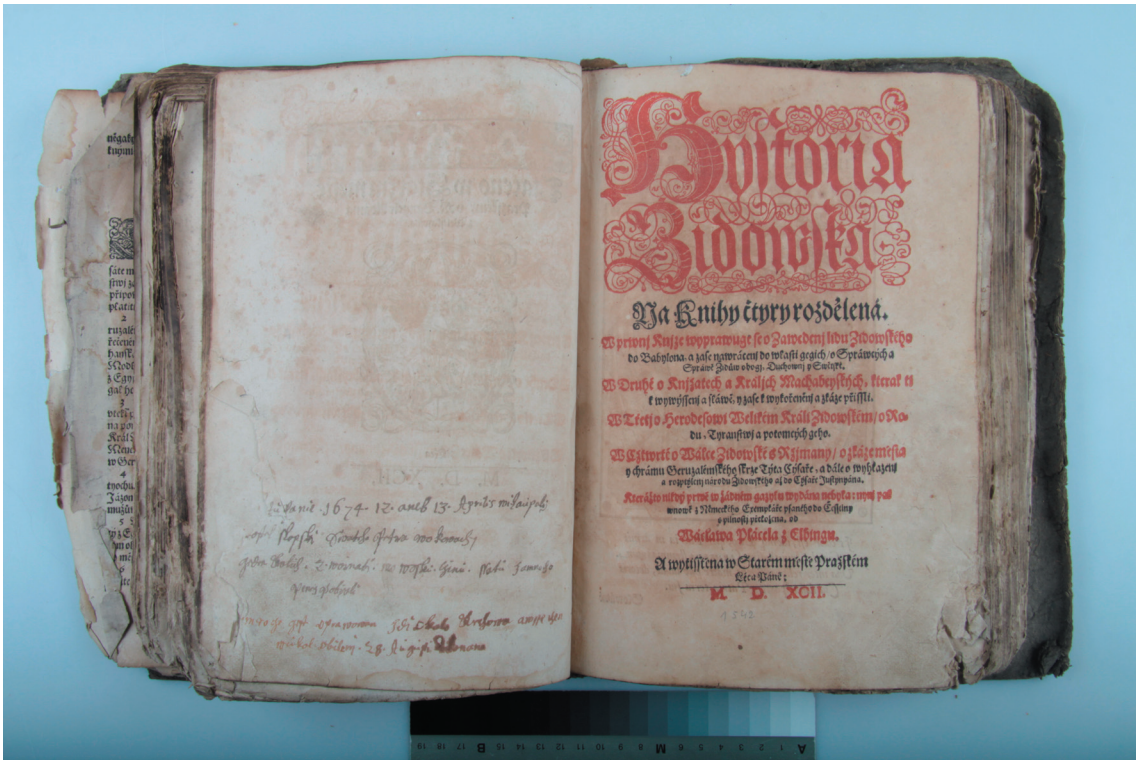
Obr. č. 26 - poslední stránky textu - stav po restaurátorském zásahu

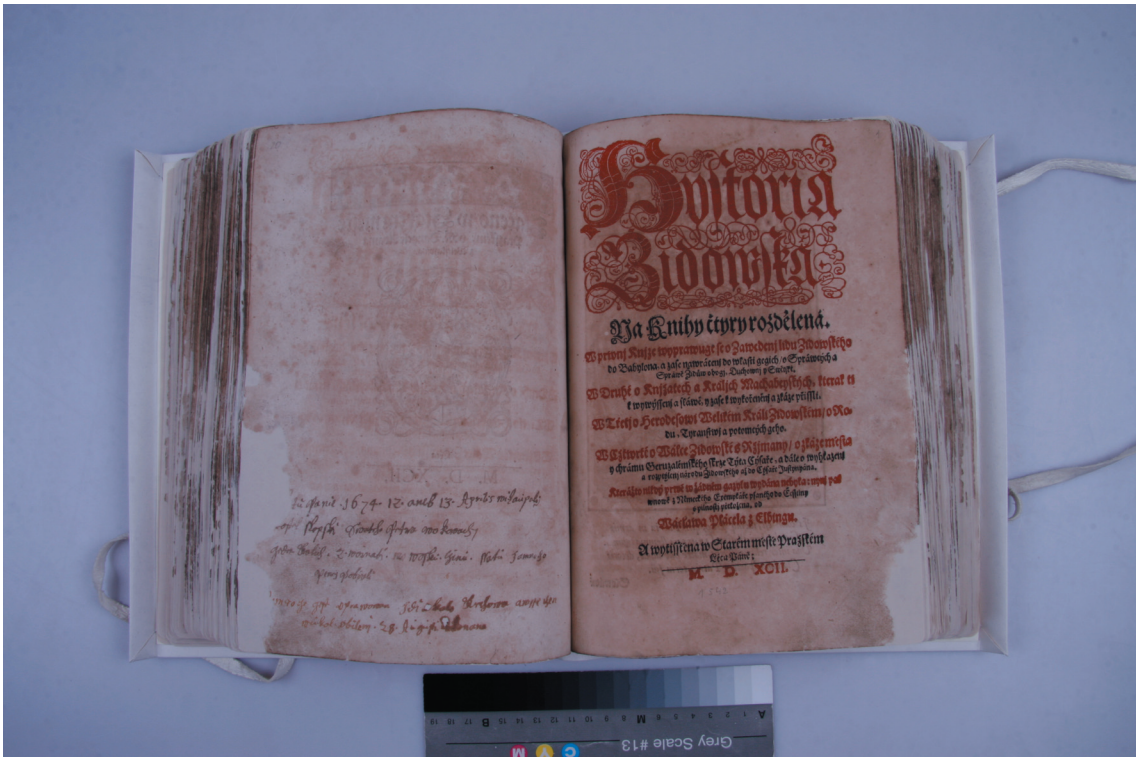
Obr. č. 27 - titulní list 2. knihy Itineraria - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 28 - titulní list 2. knihy Itineraria - stav po restaurátorském zásahu

Obr. č. 29 - titulní list Historie Židovské - stav před restaurátorským zásahem

Obr. č. 30 - titulní list Historie Židovské - stav po restaurátorském zásahu

Obr. č. 31 - sejmutí převazby z knižního bloku - stav v průběhu restaurátorského zásahu

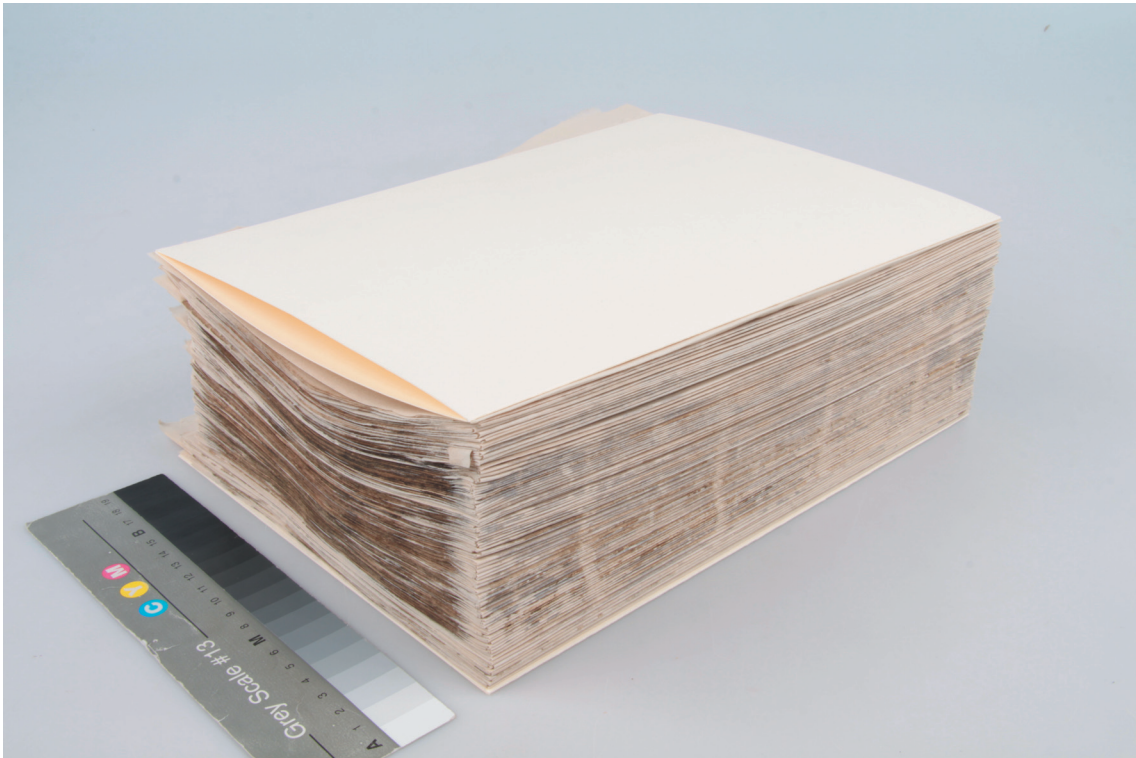
Obr. č. 32 - převazba z lícové strany - stav v průběhu restaurátorského zásahu

Obr. č. 33 - fixování barevné vrstvy - stav v průběhu restaurátorského zásahu

Obr. č. 34 - klížení a dolévání - stav v průběhu restaurátorského zásahu

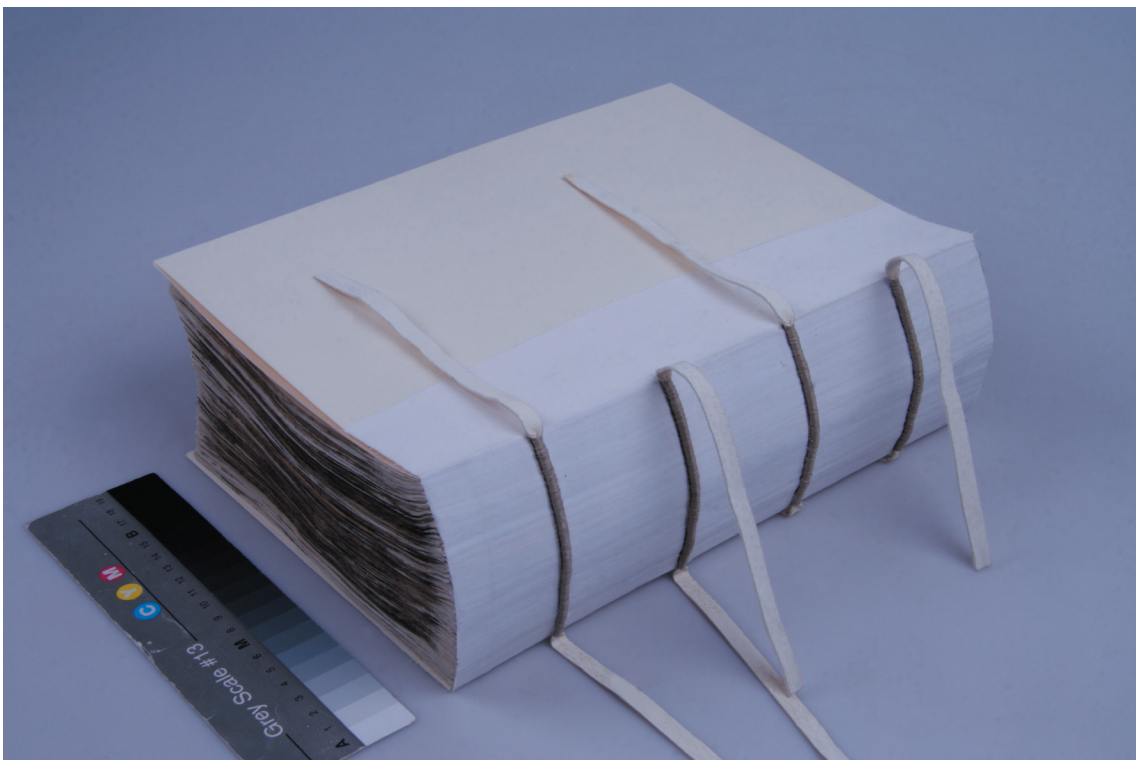
Obr. č. 35 - seskládaný knižní blok - stav v průběhu restaurátorského zásahu

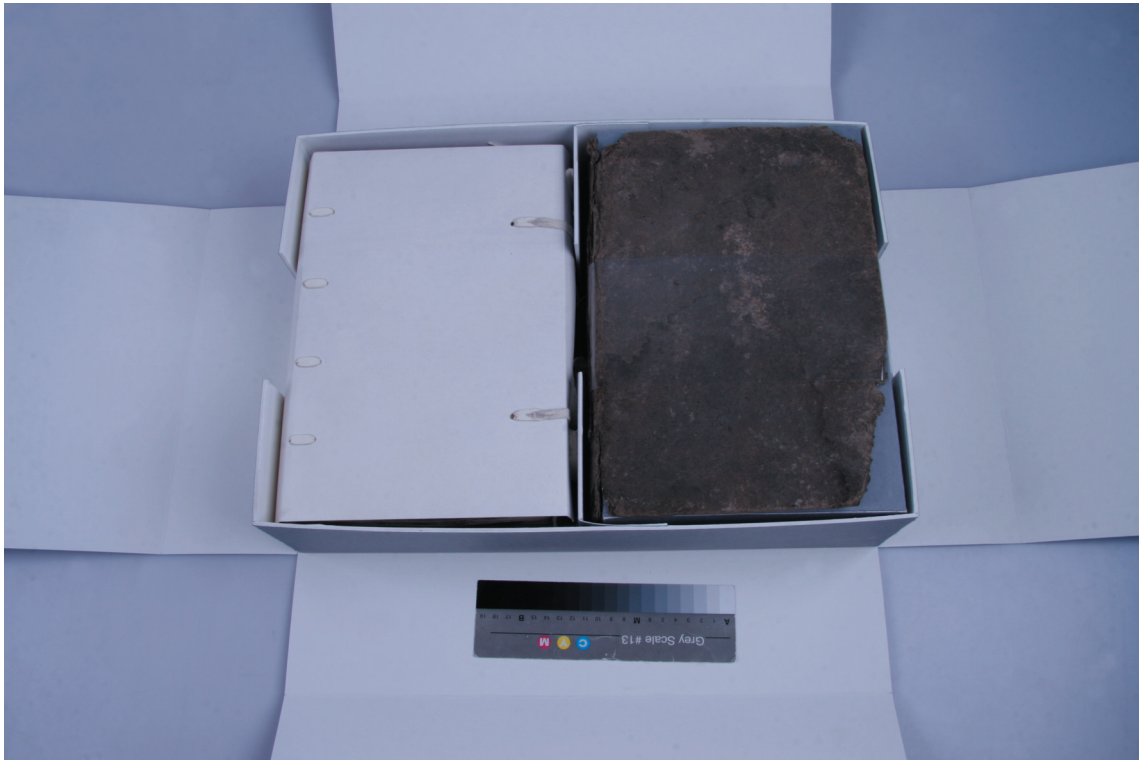
Obr. č. 36 - ušitý knižní blok - stav v průběhu restaurátorského zásahu

Obr. č. 37 - klížení ušitého bloku - stav v průběhu restaurátorského zásahu

Obr. č. 38 - zkulacený knižní blok - stav v průběhu restaurátorského zásahu

Obr. č. 39 - ochranná krabice - stav po restaurátorském zásahu

Obr. č. 40 - fragmenty - stav po restaurátorském zásahu